

DZIENNIK BYDGOSKI

Do „Dziennika“ dołącza się co tydzień „TYGODNIK SPORTOWY“.
Redakcja otwarta od godziny 8—12 przed południem i od 4—7 po południu.
Oddziały: w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 5 — w Poznaniu, ul. Św. Marcina 37
w Toruniu, ul. Mostowa 17 — w Grudziądzu, plac 23-go Stycznia 8/10
w Gdyni, ul. Św. Jańska 1282 — w Inowrocławiu, Rynek 20.

Przedpłata wynosi w ekspedycji i agenturach 3.15 zł. miesięcznie,
9.45 zł. kwartalnie; przez pocztę w dom 3.54 zł. miesięcznie, 10.61 zł. kwartalnie,
Pod opaską: w Polsce 7.15 zł., zagranicę 9.65 zł. miesięcznie.
Redakcja i Administracja w Bydgoszczy, ulica Poznańska 12/14.
Rękopisów niezamówionych nie zwraca się.

Telefony: Redakcja 316, 326, Administracja 315, Buchalterja 1374. — Oddziały: Bydgoszcz 1299, Poznań 3600, Toruń 800, Grudziądz 294, Gdynia 1460, Inowrocław 420.

Numer 176.

BYDGOSZCZ, środa dnia 3 sierpnia 1932 r.

Rok XXVI.

Rząd Papena pozostanie przy władzy.

Co uczyni centrum, które jest języczkiem u wagi?

(Telefonem od własnego korespondenta).

Berlin, 2. 8. Po przeprowadzeniu dokładnych obliczeń okazuje się, że parlament niemiecki będzie liczył 607 posłów. Jeden poseł przypada na 60 000 głosów. Hitlerowcy otrzymali 230 mandatów, socjaliści 133, komuniści 89, centrum 76, Hugenberg 37, baw. partja lud. 22 i wszystkie inne drobne grupy — 20 mandatów.

Rząd Papena robi minę zadowolonego. Premier i pewna część jego ministrów udaje się na krótki urlop wypoczynkowy. Na Wilhelmstrasse liczą się z pewnością, że Papen pozostanie. Rachuby są oparte na przekonaniu, że prawica, która popiera Papena, obecnie nie odmówi mu dalszej współpracy. Tolerancję centrum uzyska rząd przez wydanie nowej ustawy szkolnej idącej po linii żądań religijnych tego stronnictwa.

Papen dał wczoraj wyraz swojemu zadowoleniu i nadziei pozostania przy

władzy, we wywiadzie z przedstawicielem amerykańskiej agencji Associated Press. Rząd Papena ma chwilowo duży szans pozostania przy władzy. Pierwszy

Hitler będzie wołał za jego plecami uzyskiwać wpływy i obsadzać stanowiska swoimi ludźmi, ażeby mieć ułatwioną pracę.

Stan. Row.

Dobra mina do złej gry

Nowa karta w dziejach Niemiec.

(Telefonem od własnego korespondenta)

Berlin, 2. 8. Ogólny kociokwik wyborczy jest maskowany robieniem dobrej miny do złej gry. Każda partja pociesza się jak może. Liberalna prasa żydowska twierdzi, że zwyciężyły partje

republikkańskie większością 324 przeciwko 283.

Jeżeli odjąć od tej większości komunistów, których najmniej można zaliczać do republikanów, otrzymujemy

Zawieszenie dzienników hitlerowskich.

Berlin, 2. 8. (PAT.) Oprócz dziennika narodowo-socjalistycznego „Der Führer“ zawieszony został również dziennik narodowo-socjalistyczny, wychodzący w Frankfurcie nad Menem pod nazwą „Frankfurter Volksblatt“ na 7 dni począwszy od dnia 1 sierpnia, za niezwykle ostry atak przeciwko rządowi heskiemu.

Prasa warszawska o wyborach w Niemczech.

Warszawa, 2. 8. (Tel. wł.) Prasa warszawska bardzo szczegółowo omawia wyniki wyborów niemieckich.

„Kurier Warszawski“ pisze: Przedwczesne rozwiązanie reichstagu i wybory przyniosły jeden wynik niewątpliwy: dotychczasowa większość, oparta o

centrum i socjaldemokrację (wraz z innymi mniejszymi partjami) została rozbita. Nie może jej stworzyć również i prawica, która nie ma więcej, jak 280 głosów. Istnieje tylko jedna możliwość parlamentarnej większości, złożona z narodowych socjalistów i centrum. Oby te partje mają same 305 głosów, co daje bezwzględną większość. Rząd centrum i narodowych socjalistów wydaje się najprawdopodobniejszy. Pytanie jest tylko, jakie centrum postawi warunki, żeby i na przyszłość nie stracić wpływu, jako jako czynnik umiarkowania i rozsądku.

„ABC“ pisze: W wyborach nikt nie zwyciężył, ale narazie zyskał najbardziej von Papen, szef obecnego rządu. Wobec tego należy oczekiwać w zagałowanej sytuacji utrwalenia się wpływu von Papena i współpracującej z nim dyktatorskiej klikki generalskiej. Reichstag, pozbawiony większości, nie będzie odgrywał poważniejszej roli. Obecni władcy Niemiec w dalszym ciągu kokietać będą Hitlera, jako piorunochron przed niebezpieczeństwem komunistycznym.

Czerwona prasa sanacyjna pisze: Jeżeli uda się pozyskać stronnictwu Hitlera Brüninga i prał. Kaasa, wówczas dalszy plan operacyjny rządu von Papena będzie następujący: prezydentem reichstagu będzie narodowy socjalista, izba uchwały nast. pełnomocnictwa dla rządu, upoważniające do wydawania zarządzeń gospodarczych i administracyjnych w drodze zwykłych rozporządzeń.

Jeżeli pełnomocnictwa takie rząd otrzyma na okres najwyższej półroczny, wówczas na ten czas reichstag będzie odwołany.

Oburzający postępki dyplomaty niemieckiego w Warszawie.

Warszawa, 2. 8. (tel. wł.) Prasa warszawska przynosi dalsze szczegóły oburzającego postępków dyplomaty niemieckiego. Stróż domu, w którym mieszka radca Rintelen zeznaje, iż w godzinach rannych zwrócił się do niego Władysław Okupniak, służący barona ze słowami: Pan baron nie życzy sobie, by flaga wisiała!

Dozorca domu, Marcin Komisarczyk odpowiedział, że pan baron nie ma nic do gadania. Gdy wrócił z kościoła, flagi już nie było. Okazało się, że flagę zdjął służący barona Rintelena na jego rozkaz. Flagę zabrali sobie do mieszkania i nie chcieli wydać. Wówczas dozorca poszedł do swego sąsiada i dostał od niego nową, którą z powrotem zawiesił. Flagę tę zerwał sam baron.

Jak zeznaje portjer, baron miał mówić, że wie co robi, że go oburza widok flagi polskiej, że nie może się zgodzić, by na domu, gdzie on mieszka wisiała polska flaga. Powiadał przytem, że koledy jego dyplomaci, śmieją się z niego, iż przy jego mieszkaniu, tuż przy oknach wisi flaga polska. Denerwował się długo.

Policjanci odsunęli się i baron po raz drugi sam odwiązał chorągiew od bramy i zabrał do mieszkania. Gdy jeszcze raz zawieszono flagę, postawiono już przy niej policjanta, który miał rozkaz pilnować i nie dopuścić do zerwania. Wówczas baron wyszedł na balkon, postąpił przez chwilę, widział, że na ulicy

są policjanci i kilkunastu przechodniów, z trzaskiem zamknął wszystkie okna i opuścił wszędzie rolety, by flagi polskiej nie widzieć.

Jak się dowiadujemy baron Rintelen został już przed dwoma miesiącami odwołany ze swego stanowiska i Polskę ma opuścić 1 września.

Sądymy, że o wiele wcześniej pan baron znajdzie się poza granicami Polski.

Władze bezpieczeństwa obawiając się wrogiej manifestacji do głębi oburzonych mieszkańców stolicy ustawiły przed gmachem poselstwa niemieckiego i przed domem, gdzie mieszka pan baron wzmocnione posterunki, uzbrojone w karabiny. Posterunki te czuwają już drugi dzień.

Zdaniem dyplomatów i znawców prawa międzynarodowego czyn Rintelena nie jest obrażą majestatu Rzeczypospolitej. Jest to gruby nietakt polityczny.

Rząd polski stanowczo domaga się zadośćuczynienia.

Warszawa, 2. 8. (PAT) W związku z zajęciem, wywołanem przez barona Rintelena, radcę poselstwa niemieckiego w Warszawie, rząd polski polecił posłowi Rzeczypospolitej w Berlinie złożenie u rządu niemieckiego stanowczego prote-

stu i oczekiwać będzie z jego strony zadośćuczynienia.

Ministerstwo spraw zagranicznych poinformowało o przebiegu zajęcia dziekana korpusu dyplomatycznego nuncjusza Marmaggięgo.

stosunek 235 do 283 przy 88 głosach komunistycznych, uniemożliwiających pracę lewicy jak i prawicy.

Można się również zapytać, na jakiej zasadzie centrum należy wyłącznie do republikanów? Sam Papen był jego członkiem od lat i ciągle przypomina, iż jest zdeklarowanym monarchistą.

Rezultat więc niedzielnych wyborów jest pewny: republika została pobita na głowę. Komuniści cieszą się z przybytku głosów. Socjaliści również, ponieważ mają lepsze rezultaty, niż w czasie głosowania do Landtagu. Centrum wchłonęło rozbitków partyj mieszczkańskich i święci zwycięstwo.

Tylko Hugenberg ma bardzo kwaśną minę, lecz również raduje się... zwycięstwem odniesionem przez Hitlera. Ten ostatni udaje znów najbardziej zadowolonego, mimo wyraźnego rozczarowania i nieuzyskanej absolutnej większości. Nastrój ogólnego zakłopotania ustąpi po pewnym czasie. Doły partyjne prą do rozstrzygnięć. Zapowiedziane w końcu sierpnia otwarcie Reichstagu otworzy nową kartę w dziejach Niemiec. Nad 230 mandatami Hitlera nikt nie potrafi przejść do porządku dziennego. Natomiast jedno jest pewne, a mianowicie, że żadna z partyj nie będzie chciała mieć nowych wyborów. Końcowe możliwości zostały przez wszystkich osiągnięte.

St. Row.

Komisarz Prus grozi zarządzeniami drakońskimi.

Berlin, 1. 8. (PAT) Komisarz rządowy w Prusach Bracht, wydał dziś odezwę wzywającą do zaprzestania krwawych walk, ostrzegając „po raz ostatni“ przed próbami dalszego stosowania aktów gwałtów i teroru. Komisarz zapowiada dalej, że rząd nie cofnie się przed drakońskimi zarządzeniami dla zapewnienia spokoju. Poza tem odezwa zwraca się do ludności i prasy przestrzegając przed wszelkiem podżeganiem do walki i przed rozbudzeniem namiętności, grożąc w przeciwnym razie ograniczeniem swobody obywatelskiej.

„Święto Morza Polskiego“ w Ameryce.

Chicago, (PAT) W dniu 31 lipca Polonia amerykańska obchodziła doroczny „Dzień Polski“ zamieniony tym razem w „Święto Morza Polskiego“. Staraniem Ligi Morskiej odbyło się nabożeństwo odprawione przez księdza prałata Sztuczko a następnie akademja, w czasie której wygłosił przemówienie konsul generalny Zbyszewski. W uroczystości wzięły udział wszystkie organizacje polsko-amerykańskie ze sztandarami i orkiestrami.

Hitlerowcy gotują się do zamachu stanu.

Zbrojne napady band hitlerowskich. — Gwałt i terór. — Aresztowania. — Co uczyni rząd?

(Telefonem od własnego korespondenta).

Berlin, 2. 8. Terór stosowany przez hitlerowców wzrasta się z każdym dniem i przybiera formy bardzo znane z czasów wojny domowej, prowadzonej zbrojnie przez włoskich faszystów. Zbrojne bandy hitlerowskie napadają na mieszkania przeciwników politycznych, atakując z wznoszącą się furją nie tylko komunistów, lecz i socjalistów. Redakcje wrogich pism zostają obrzucane bombami zapalającymi.

Ośrodkiem teróru jest Królewiec, gdzie ilość napadów i podpaleń była najwyższą. O zorganizowanej akcji świadczy naprzykład fakt, że jednocześnie napadnięto i na redakcję socjalistycznego pisma „Volksztg.”, oraz na jego redaktora Mirgatscha, w jego mieszkaniu prywatnym. Jednocześnie z atakiem na pismo socjalistyczne, narodowi socjaliści wybijali szyby w sklepach żydowskich i rozesłali do szeregu kupców-żydów listy z pogroźkami.

Drugim ośrodkiem teróru jest Szleswig-Holstein, gdzie bandy Hitlera operowały przy pomocy granatów ręcznych. Najsilniejszy był atak na redakcję socjalistycznego pisma „Produktion“ i budynki Uetersen i Pinneberg. Oba budynki zostały poważnie uszkodzone.

O przygotowaniach Hitlera do wojny domowej świadczy fakt zaarrestowania w Bochum całego batalionu tzw. Sturm-bann w sile 933 ludzi. Hitlerowcy ze-

brani na terenie nieczynnej fabryki, byli zaopatrzeni w prowiant, kompletnie uzbrojeni i przygotowani do wymarszu. Towarzyszyła im nawet służba sanitarna z lekarzami na czele.

Prasa hitlerowska usiłuje pokryć

działalność swoich band, metodą „łapać złodzieja”. Jej łamy zapełnione są opisem teróru stosowanego przez marksistów i lamentem pod adresem rządu, aby zastosował stan wyjątkowy.

St. Row.

Pierwsza rozprawa sądowa w Polsce

o przekroczenie przepisów samolotowych

Warszawa. Przed sądem warszawskim stanął obywatel z woj. poznańskiego p. Skórzewski, znany w kraju i zagranicą sportowcem. Odpowiadał on za przekroczenie przepisów samolotowych. Jest to pierwsza tego rodzaju sprawa w Polsce. P. Skórzewski przyjechał na własnym samolocie do Warszawy i nie dokonał przepisowego meldowania się u kierownika portu lotniczego. Gdy przybył do Bydgoszczy, tu zakwestjonowano jego książeczkę pokładową, jako że nie była dana do kontroli w Warszawie.

Starostwo grodzkie, któremu sprawa ta została przekazana wyrokiem zaocznym skazało p. Skórzewskiego na 3 dni

bezwzględnego aresztu. Obecnie sprawa ta z odwołania znalazła się w sądzie okręgowym. Obrońca p. Skórzewskiego zaraz na początku sprawy złożył ciekawe oświadczenie: Niezłożenie książki pokładowej nastąpiło nie z winy lotnika. U nas w Polsce lotnictwo prywatne jest tak znikome, że kierownik portu lotniczego z chwilą nadejścia ostatniego samolotu komunikacyjnego nie ma już nic do roboty i wychodzi z lotniska. Tego dnia właśnie był nieobecny.

Wobec takiego stanu rzeczy podprok. Lejzerman zrzekł się aktu oskarżenia. Sędzia jednak był innego zdania, nie darował p. Skórzewskiemu i skazał go na zapłacenie grzywny w sumie 50 zł. (r)

Kronika telegraficzna.

Warszawa, 2. 8. (PAT) Prezes Rady ministrów Aleksander Prystor powrócił wczoraj z Gdyni z uroczystości „Święta Morza” i objął urządowanie.

Warszawa, 2. 8. (PAT) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych odebrało debiet pocztowy czasopismu wydawanemu w Gdańsku w języku niemieckim p. t. „Danziger Neueste Nachrichten” ponieważ czasopismo w treści swej zawierało cechy przestępstw, przewidzianych w artykule 129 kk. i paragrafu 65 ustawy karnej.

Sukces hitlerowców w Turyngji.

Berlin, 1. 8. (PAT.) W dniu wczorajszym odbyły się wybory do sejmu krajowego w Turyngji, które przyniosły hitlerowcom wielki sukces. Uzyskali oni według dotychczasowych przewidywań 26 mandatów, socjaldemokraci 15, Landbund 6, komuniści 10.

Wiluś pokłócił się z kronprincem.

Berlin, 2. 8. Donoszą z Doorn, że eks-kajzer Wilhelm pokłócił się z kronprincem na temat wrotu do Niemiec. Wybory niedzielne wzbudziły w rodzinie wygnañców bardzo poważne zainteresowanie.

St. Row.

Znany aktor filmowy M. Chevalier wywiezie z Warszawy 5.000 dol.

Warszawa. W początkach września przyjeżdża do Warszawy znany aktor filmowy Maurice Chevalier, który wystąpi w Filharmonji i odśpiewa swoje ostatnie przeboje.

Za występ Chevalier otrzyma 5 tys. dolarów. Warszawa jest tak lekkomyślna, pusta, że niewątpliwie odda ten ciężki pieniądz dla wątpliwych wżruszeń artystycznych. (r)

Tragiczny wypadek na wyścigach konnych.

Łódź. Wyścigi konne w Rudzie Pa-bjanickiej zakończyły się tragicznym wypadkiem. W 8-ej gonitwie już po wyjściu koni na prostą drogę tuż przed trybunami, wpadły na siebie dwa konie, dosiadanane przez dzokieja Jagodzińskiego i chłopca Lewandowskiego. Na skutek zderzenia obydwaj jeźdźcy spadli na ziemię, przyczem Jagodziński szczęśliwym zbiegiem okoliczności nie odniósł większego szwanku, natomiast Lewandowski został kopnięty przez konia w głowę i doznał pęknięcia czaszki. W stanie groźnym przewieziono go do szpitala w Łodzi.

Kiedy oddane będą majątki powstańców?

Tylko 10% podań będzie uwzględnione.

Warszawa. Wiceminister skarbu p. Kozłowski udzielił prasie wywiadu na temat zwrotu dóbr potomkom powstańców. „Jestem bezwzględny w wolennikem ostatecznego i szybkiego zlikwidowania tej sprawy”, powiada wiceminister. Ustawa daje nam rok czasu na przeprowadzenie zwrotu majątków. Mam nadzieję, iż spełnimy nasze zadanie wcześniej. Załedwie 10% podań o zwrot majątków jest należycie umotywowanych — zakończył swój wywiad wicem. Kozłowski. (r)

Samobójstwo bezrobotnej.

Warszawa. Zrozpaczona bezrobotna nie mająca z czego żyć i to już od dłuższego czasu, 22-letnia St. Pańniczkówna napila się esencji octowej i w stanie ciężkim przewieziona została do szpitala.

Komisarz rządowy w Białymstoku.

Białystok. Rozporządzeniem ministra spraw wewnętrznych na podstawie dekretu Naczelnika Państwa o samorządzie miejskim z r. 1919 nastąpiło rozwiązanie rady miejskiej Białegostoku z jednoczesnym złożeniem z urzędu wszystkich członków magistratu. Do czasu przeprowadzenia nowych wyborów, których termin zostanie zarządony osobnym rozporządzeniem, zarząd miasta powierzony został komisarzowi rządowemu w osobie p. Seweryna Nowakowskiego, radcy min. spr. wewn.

Półmilionowa kradzież klejnotów.

Haga. Z mieszkania dr. Philipsa, kierownika znanych zakładów Philipsa w Hadze, skradziono kosztowności wartości blisko 200.000 guldenów, czyli zgorą pół miliona złotych.

Tyfus brzuszny w Prusach Wschodnich.

Królewiec, 1. 8. (PAT) W okolicy miasteczka Sukenburg w Prusach Wschodnich wybuchła epidemia tyfusu brzuszego.

Rzemieślnicy domagają się tylko sprawiedliwości.

Warszawa. Prezydja Rady naczelnej rzemieśl. chrześcijan i Zrzeszenia rzemieślnicze wystąpiły do prezydenta Izby rzemieślniczej z memoriałem w sprawie konieczności obniżenia norm zyskowości warsztatów rzemieślniczych, na których oparty jest wymiar podatku dochodowego. Dziś konjunktura jest katastrofalna, pozatem władze skarbowe traktują powyższe normy z okrośu dobrej konjunktury zbyt sztywnie i stosują stawki maksymalne.

Prezydent zapewnił delegację, iż sprawę tę przedstawi w ministerstwie. (r)

Dobry „zarobek” emerytowanego policjanta.

Na wybrzeżu kościuszkowskim w Warszawie, które jest miejscem schadzki zakochanych par grasował emerytowany policjant, Antoni Kruk, który pobierał od osób przylapanych na dwuznacznej pozycji opłaty od dwu do pięciu zł, grożąc w przeciwnym razie aresztowaniem. Wydawał on nawet pokwitowania. Przy aresztowanym znaleziono 31 zł „zarobionych” w ciągu jednego wieczoru. (r)

Dwoje dzieci zginęło w płomieniach.

Kielce. We wsi Julianów, powiat konecki, wybuchł w zagrodzie Władysława Szarleja pożar, który przetruczył się szybko na sąsiednie gospodarstwa i zniszczył 9 budynków. W ogniu poniosło śmierć dwoje dzieci Szarleja, 11-letnia córka Józefa i 7-letni syn Stanisław.

Ciągnięcie 3 proc. premjowej pożyczki budowlanej.

Dnia 1 bm. odbyło się ciągnięcie 3% premjowej pożyczki budowlanej serji I. Wygrane padły na numery następujące 250.000 zł nr. 670495.

50.000 zł nr. 430397.
Po 10.000 zł nr. 955052 942095 288307 797893 200501 3543 217948 155290 717872 383895.

Po 1.000 zł nr. 554688 303341 582880 641475 333254 399830 113090 137439 409805 845924 764518 378210 707445 557104 561169 923346 592729 990433 245793 708002 278825 907605 175801 785354 712732 689518 624260 853217 614813 594205 536066 962096 335501 471737 256482 279197 724096 623563 651180 438645 370380 411380 45334 621283 580921 45203 865932 195731 838284 389660 769285 380396 289939 424104 296217 782680 696890 742688 755920 39738 291889 441695 275368 948918 879301 742586 390031 290117 315347 557485 278550 614941 237680 170310 891347 650390 880312 234034 586524 329382 994111 419643 908872 312338 488514 44608 882546 199244 215865 858472 179112 704564 572341 419677 335187 428469 817685 45435 696444 962082.

Z wojny na Dalekim Wschodzie.

Paryż, 1. 8. (PAT) Agencja Havasa donosi: Władze japońskie komunikują, iż generał Cii, przywódca ruchu antyjapońskiego w północnej Mandżurji, został w ubiegły piątek zabity. Podczas potyczki w Ankuczen koło Hajlanu w rzeczach generała znaleziono 20 sztab złotych oraz dwie skrzynie banknotów japońskich. Oddział japoński, który brał udział w tej bitwie, opuścił Ankuczen, zmierzając w kierunku Hajlanu i zabierając ciało generała Cii.

Wojna Paragwaju z Boliwją.

Buenos Aires, 1. 8. (PAT) Poseł Peru w Boliwji w wywiadzie z przedstawicielami prasy oświadczył, że wojna z Boliwją została ogłoszona wskutek ataku wojsk boliwijskich na jeden z fortów peruwiańskich.

Assunñion, 1. 8. (PAT) Rząd zwrócił się do kongresu z żądaniem uchwalenia powszechnej mobilizacji.

Stracenie 44 komunistów.

Lima, 1. 8. (PAT) Jak donosi komunikat urzędowy, 44 komunistów, którzy brali udział w rozruchach w miejscowości Trupilo w północnej części Peru, zostało w dniu dzisiejszym straconych.

Traktat przyjaźni włosko-rumuński.

Bukareszt, (PAT.) Między rządami rumuńskim a włoskim prowadzone są rozmowy co do podstaw, na których mógłby być zawarty nowy traktat przyjaźni, przedłużony niedawno przewizorycznie na 6 miesięcy. Włoskie żądania, zmierzające ku zrównoważeniu bilansu

handlowego między obu krajami, który kształtuje się dziś na korzyść Rumunii, spotykają się tu z życzliwym przyjęciem. W każdym razie ze strony rumuńskiej zapewnia się, że jej dotychczasowa polityka aljansów nie ulegnie w związku z tem żadnej zmianie.

Wybuch w składzie farb spowodował dziesiątki ofiar i milionowe straty.

Londyn, 2. 8. (PAT) Wskutek wybuchu, który wydarzył się podczas pożaru w magazynie farb, sąsiadującym z olbrzymim hotelem „Ritzo”, zginęło 4 osoby a około 20 odniosło rany.

Londyn, 2. 8. (PAT) Na miejscu, gdzie nastąpiła wielka katastrofa w

składzie farb, trwa gorączkowa akcja ratunkowa. Wiele ofiar znajduje się dotychczas pod szczątkami budynku. Okna są powybijane odłamkami, mur na wysokości 50 stóp pęknięty. Szkody są obliczane na 200 tysięcy dolarów.

Ze zjazdu właścicieli autobusów w Warszawie.

(Od specjalnego sprawozdawcy „Dziennika Bydgoskiego“),

Dnia 30 lipca i 1 sierpnia odbył się w Warszawie dwudniowy doroczny zjazd Związku Związków Właścicieli Przedsiębiorstw Autobusowych R. P.

Obradom zjazdu przewodniczył inż. Brojewski z Olkusza. W pierwszym dniu zjazdu zebrani wysłuchali sprawozdania z czynności zarządu, które wygłosił prezes Barczewski. Po sprawozdaniu, dotyczącem wewnętrznej działalności związku, rozpoczęła się długa dyskusja. Następnie sekretarz generalny J. Wroczyński wygłosił referat pt.: „Sprawa produkcji krajowej, a umowy z Saurerem i Fiatem“, streszczając usiłowania w tworzeniu polskiego przemysłu automobilowego. Samochody zagraniczne nie odpowiadają należycie warunkom terenowym w Polsce. Mówca wystąpił z wnioskiem, aby produkcję typów samochodowych poprzedziły odpowiednie próby: rajd w ogólnej konkurencji, wysłuchanie opinii przyszłych konsumentów t. j. związków przedsiębiorstw komunikacji autobusowej. Wnioski referenta przeszły „en bloc“.

Sekretarz generalny związku udzielił nast. zebrany instrukcji w sprawie stosowania się do ustawy koncesyjnej i rozporządzenia wykonawczego.

W drugim dniu zjazdu omawiano bardzo szeroko sprawę ustawy koncesyjnej i przebieg prac i starań zarządu w tym kierunku. Referował sekretarz generalny J. Wroczyński. Ustawę o państwowym funduszu drogowym i o gwałtownej potrzebie zmian w kierunku sprawiedliwszego opodatkowania referował prezes związku Barczewski, który się opowiedział za opodatkowaniem benzyny i materiałów pędnych. O organizacji spółdzielni i spółek z ograniczoną odpowiedzialnością dla

Reżyser Schiller wyraża skruchę za podpisanie odezwy komunistycznej

Warszawa. W pismach lwowskich pojawił się list otwarty reżysera Schillera, w którym wyraża on skruchę za to, co się stało. Twierdzi on, iż ową odezwę komunistyczną otrzymał do podpisu w czasie próby w teatrze i po przeczytaniu pierwszego zdania podpisał. „Nie przypuszczałem, pisze on, że odezwa mogła mieć z jakichkolwiek względów antypaństwowy charakter, albo też godzić w byt niepodległy Polski. Takiego bowiem oświadczenia, zgodnie z moim przekonaniem podpisać bym nie mógł“.

W szponach apaszków.

Powieść współczesna.
Napisał St. Brandowski.

(Ciąg dalszy.)

Dziuta takim postawieniem sprawy przez Branickiego poczuła się mocno dotkniętą. To też rzekła w widocznym podrażnieniu.

— Nie pojmuję, czemu ja mam się nazywać Wanda Krupiecka, skoro ja się powinna nazywać Wanda Grossówna, a zamiast cierpieć nędzę i niewygody, powinnam opływać w dostatkach i zaliczać się do najlepszego towarzystwa. Czemu kto inny, i to mężczyzna w dodatku, ma mieć to wszystko, co mnie się według wszelkiego prawa należy?

Dziuta mówiła to gorączkowo, niemal z bólem i gniewem. Widać było, że jest przejęta głęboką wiarą w uczynioną jej krzywdę.

— Pani chyba sobie sprawy nie zdaje z tego, co pani uczynić zamierza — podjął Branicki. — Podobny fakt wypośrodkować, udowodnić i sprawę w rezultacie wygrać, do tego potrzeba paru

przemysłu autobusowego referował prezes Barczewski, omówiono jednocześnie przymus ubezpieczeniowy.

Związek w ciągu całego ubiegłego roku pracy, nie tylko zabiegał u władz o obniżenie ciężarów podatkowych, lecz również starał się usprawnić system organizacyjny związku, ubiegając się o uznanie jego prawa do głosu w spra-

Oszalały starosta w Brzezinach w kaftanie bezpieczeństwa.

Warszawa. Od dłuższego już czasu starosta w Brzezinach woj. łódzkiej p. Zaborowski zdradzał silny rozstrój nerwowy. Dnia 14 bm. przybył on do jednego z biur w Łodzi. Na wstępie zbeksował, Bogu ducha winnego woźnego, poczem wtargnął do pokojów biurowych, gdzie zażądał przedstawienia mu ksiąg, celem przeprowadzenia kontroli. Opierających się urzędników steroryzował rewolwerem. W międzyczasie jeden z urzędników wymknął się z biura i spro-

wach bezpośrednio go dotyczących, wchodzących w zakres problemu, niestety jeszcze dalekiej przyszłości, motoryzacji Polski.

Dyskusja była niezwykle obszerna. Zjazd był z różnych względów bardzo ważny. Uczestnicy zjazdu, wśród któ-

rych był także przedstawiciel Pomorza — p. Niewitecki z Fordonu, wyrazili nadzieję, iż ustawa koncesyjna i opracowywane rozporządzenie wykonawcze uregulują w części dawne zaniedbania i pominięcia władz w odniesieniu do przedsiębiorstw autobusowych. (r)

Krwawymi śladami Tasiemki.

Policja warszawska zlikwidowała znowu dwie szajki terrorystów.

Warszawa. Odbywają się coraz to nowe aresztowania szajek terrorystycznych w Warszawie. Na przeszkodzie w

likwidowaniu tych band stoją sami poszkodowani, którzy bojąc się zemsty, bardzo często wycofują swe doniesienia do władz. Wobec tego władze musiały uciec się do aresztowania tych, którzy złożyli skargę na terrorystów, a potem ją wycofali. W ten sposób osadzeni zostali w więzieniu kupcy żydowscy: Najman, Kryszał i kilku innych.

W dniu wczorajszym aresztowano bandę terrorystów, grasującą na terenie Goławia. Szajka ta napadła na kobiety, dzieci, bito mężczyzn, rabowano w biały dzień, wymuszano „wkupne“ na posady. Niej. Komierzyckiemu polamali oni żelaznym prętem ręce i nogi za to, że nie chciał się okupić.

Ta banda ludzi młodych od 22 do 25 lat grasowała już dwa miesiące.

Policja zlikwidowała wczoraj również bandę terrorystów-tragarzy, która grasowała w barzarze przy ul. Smoczej i na placu grzybowski. Banda ta składała się z samych żydów. (r)

Samolot wojskowy wylądował na ulicach Warszawy.

Lotnicy „zapomnieli“ o benzynie.

Warszawa. Nawet jak na Warszawę zdarzyła się niecodzienna sensacja. Oto wylądował na ul. Saskiej samolot wojskowy, któremu — o dziwo! — zaraz po rozpoczęciu lotu zabrakło benzyny. Jakimś cudem nie było ofiar w ludziach. Ku wiecznej pamięci podajemy skład załogi samolotowej, aż tak roztargnionej, którą stanowili: podch. Czerniawski i sierżant Koczarski.

I znowu żydzi.

Aresztowanie wybitnych komunistów.

W Wilnie aresztowano znanego adwokata żydowskiego Abrama Gordona, oraz Saula Rejzana i Koziaaka, żydów podejrzanych o wybitną działalność przeciw państwową i przynależenie do komunistycznej partii zachodniej Białorusi. (r)

Rodzina szpiega wyrzeka się nazwiska rodzowego.

Warszawa. Do ministerstwa spraw wewnętrznych wpłynęło podanie rodziny b. majora Demkowskiego, szpiega, który został w roku ub. rozstrzelany z prośbą, o zezwolenie na zmianę nazwiska rodzowego. (r)

Obrazek z niedzielnych wyborów w Niemczech.

Kanclerz Rzeszy Papen opuszcza jeden z lokali wyborczych w Berlinie.

15 tegich adwokatów i olbrzymiego nakładu środków pieniężnych. A cóż matka pani na to? Przecież ona powinna coś wiedzieć o tej zamianie dzieci.

— Matka, gdy jej powiedziała, co mówi stary Michał, skrzyzczała mnie i nazwała warjatką.

— A widzi pani!

— A Michał twierdzi jednak, że moja matka została wtedy związana przysięgą, i że za nic w świecie jej nie zdradzi.

— A czy wdowa po tym zmarłym lekarzu a wrzekomym ojcu pani wie, że ów syn nie jest jej dzieckiem?

— Tego Michał mi nie mówił. Ale niechby pan go się o to wypytał, tak po dziennikarsku albo po adwokacku, wtedy wiedziałabym, czego się trzymać i czy mam się czego spodziewać lub nie.

— Zawsze lepiej jest, niczego się nie spodziewać. Bo przecież jak trudno jest prowadzić dowód na taką historię z przed kilkunastu laty!

— Na przyszły miesiąc będzie właśnie osiemnaście lat temu. A wie pan, jaki jest jeszcze dowód na tę zamianę dzieci? Oto ja jestem szalenie podobną do tej Grossowej, wdowy po moim ojcu, podczas gdy syn ich znów, młody Gross, jest ogromnie podobny do mej matki.

— Takiego dowodu żaden sąd nie zaakceptuje. On jest dobry do powieści, dla kumoszek lub plotkarek, ale nie dla trybunału.

— Przyzna pan jednak, że to daje dużo do myślenia.

— I tak i nie. Natura bywa czasem kapryśną, mianowicie gdy kto patrzy na nią z tak osobistego punktu widzenia, jak pani.

— A jednak chciałabym, abyś pan zobaczył Grossową i porównał ją ze mną...

— Z panią nikt się równać nie może.

— A potem młodego Grossa i moją matkę. Sam byś pan przyznał, że jest w tem coś frapującego.

— Dla uspokojenia pani zobaczę się tylko z tym Michałem. Cóż to za jeden i gdzie on mieszka?

— On się nazywa Michał Kownacki i jest takim woźnym w magistracie.

— Ach, to ten jest! Ja go znam osobiście i uważam go za porządnego człowieka. Dziwno mi, że zacytował Michał nakarmił panią takimi plotkami.

— Według mego najgłębszego przekonania to nie są plotki. Mówił, że póki mi się dobrze działo, to niechciał o tem gadać. Ale teraz, gdy widzi moją niedolę, gryzie go sumienie.

— To tak się zawsze mówi. Ale ja jutro będę już coś bliższego o tem wiedział. Pani musi tymczasem z domu się nie wydaleć, aż nie obmyślimy innych środków bezpieczeństwa dla pani. Bo przecie nie może pani ciągle być życia niepewną przed tą bandą.

Na temat Trupiszyna i jego towarzyszy rozmowa trwała dość długo jeszcze, poczem Dziuta opowiadała Branickie-

mu o swym pobycie w klasztorze i o pierwszych dniach swego pobytu u matki, tak że Branicki wyszedł od niej krótko przed godziną dziesiątą i skierował się zaraz w stronę Teatru Polskiego, gdzie spodziewał się zastać jeszcze swych prześladowców.

I rzeczywiście siedzieli oni jeszcze ciągle na tej samej skrzyni. Ujrawszy Branickiego, wchodzącego na dziedzińiec nie od strony gmachu teatralnego, tylko od strony ulicy, zgłupieli najkompletniej.

Branicki podszedł ku nim i kładąc jednemu z nich rękę na ramieniu, rzekł kpiąco:

— Ale teraz idźcie już spać, bo ja się także do łóżka kładę.

Obaj apasze zerwali się, jakby w nich piorun strzelił

(Ciąg dalszy nastąpi.)

P. Prezydent Rzplitej zapali ognisko harcerskie na zlocie polskich harcerskich drużyn żeglarskich.

Ostatnie przygotowania do wielkiego Międzynarodowego Zlotu Skautów Wodnych na Pomorzu.

Harcerstwo polskie przeżywa niezwykle emocje. Już tylko kilka dni dzieli je od dnia otwarcia Międzynarodowego Zlotu Skautów Wodnych, który odbędzie się nad jednym z najpiękniejszych jezior pomorskich, koło Garczyna. Harcerstwu polskiemu przypadł zaszczyt nawiązać gościć bowiem będzie na ziemiach polskich setki skautów-żeglarzy z całego świata, jak również wybitnych przedstawicieli światowego ruchu skautowego.

Rozwijający się w ostatnich latach ruch żeglarski w drużynach harcerskich polskich znajdzie na tym wielkim zlocie około 2500 przedstawicieli, którzy ze wszystkich zakątków kraju, na własnym taborze, przybędą przeważnie drogą wodną nad jezioro Garczyńskie.

Ciesząc się sympatią całego społeczeństwa oraz wspomaganiami protektoratem najwyższych dostojników Państwa, organizatorzy zlotu przygotowali wszystko starannie do najdrobniejszych szczegółów, na powitanie licznych gości zagranicznych.

Komenda zlotu wydała broszurę o Polsce, napisaną w trzech językach, piękny afisz propagandowy, przygotowała odznaki „dżemborowe” dla uczestników zlotu. Na terenie zlotu kolportować się będzie gazetkę obozową, redagowaną w trzech językach.

Teren zlotowy nad jeziorem Garczyńskim jest już całkowicie przygotowany na przyjęcie licznie zapowiadanych uczestników. Z wielkim nakładem pracy wybudowano wielki port zlotowy, w którym znajdzie przystań przeszło 500 kajaków.

Urządzono ponadto pływalnię, zbudowano specjalne wieże do skoków, sygnalizacyjne, stację meteorologiczną, uruchomiono kino zlotowe, liczne świetlice regionalne etc.

Osoby, pragnące zwiedzić wielki obóz zlotowy, będą mogły uzyskać pomieszczenie bądź to w hotelach w Kościerzynie (ceny od 3 zł), bądź też w specjalnie zbudowanym pięcioletnim hotelu zlotowym (za cenę 1 zł. a bez pościeli 50 gr). Będzie można również nocować w stojących na terenach zlotowych wagonach pulmanowskich za opłatą 2,50 zł.

Komenda Międzynarodowego Zlotu Skautów Wodnych w najbliższych dniach przynosi się z Poznania i będzie czynna na terenie zlotu, począwszy od dnia 1 sierpnia, w którym to dniu nastąpi otwarcie zlotu polskich drużyn żeglarskich.

Pan Prezydent Rzplitej zaszczyt swą obecnością zlot, przybywając nad jezioro Garczyńskie w drodze powrotnej z uroczystości „Święta Morza”, w dn. 3 sierpnia. Program pobytu Pana Prezydenta w obozie harcerskim drużyn żeglarskich jest następujący: Pan Prezydent przyjedzie do obozu o godz. 16-ej, witany przez przewodniczącego Z. H. P. p. wojewodę Grażyńskiego i naczelnika głównej kwatery p. sędziego Olbromskiego, którzy Najwyższemu Dostoj-

nikowi Państwa złoży raport. Po podwieczorku P. Prezydent zwiedzi obóz i będzie się przyglądał popisom wodnym z wieży obserwacyjnej na Czarciej Wyspie. O godz. 18-ej uda się P. Prezydent na teren zlotu harcerskich drużyn pomorskich, gdzie powita Go przewodniczący Oddziału Pomorskiego, p. gen. Paślawski. P. Prezydent

zwiedzi obóz Pomorza, poczem uda się na kolację, wydaną przez p. wojewodę pomorskiego. Po kolacji wróci P. Prezydent na teren zlotu wodnego i zapali osobiście ognisko harcerskie, przy którym p. wojewoda Grażyński wygłosi gawędę. Po popisach i pokazach, P. Prezydent opuści obóz, i odjedzie do Laskowic.

Wojna oznaczałaby ostateczną ruinę świata.

Frank Kellog jest dobrej myśli.

Były sekretarz stanu, a obecnie sędzia Trybunału Międzynarodowego w Hadze Frank Kellog przybył na lato do Stanów Zjednoczonych i na zapytanie dziennikarzy, witających go na przystani oświadczył m. in. co następuje: **Problemy Europy są przede wszystkim natury gospodarczej.** Nastrojów wojennych w Europie nie zauważyłem. Ludzie zdają tam sobie sprawę, że ponowna wojna oznaczałaby ostateczną ruinę świata.

Państwa europejskie wiedzą, że zaprowadzenie jaknajdalej idącej oszczęd-

ności jest rzeczą konieczną. Sądzę, że i my w Ameryce powinniśmy robić to samo. Ale dotychczas nie zauważyłem żadnego zdecydowanego posunięcia w tym kierunku. **Położenie ekonomiczne Stanów Zjednoczonych jest zdrowe.** Bólączki nasze wynikają z tego, że przez szereg lat wyrzucaliśmy pieniądze przez okno.

Europa rozumie potrzebę oszczędności, a państwa tamtejsze uważają, że częściowe rozbrojenie oszczędność tę im ułatwi. W możliwości wojny w Europie nie wierzę.

Obrazek z niedzielnych wyborów w Niemczech.

Na stacjach kolejowych w ważniejszych ośrodkach mogli podróżni oddać swoje głosy.

Woroszyłow o religji i o czerwonej armji.

Agencja „Krestross” podaje przemówienie Woroszyłowa, które on wygłosił na ostatnim posiedzeniu biura politycznego WCIKA w Moskwie. W przemówieniu tem Woroszyłow dotknął i planu sowieckiego wzmocnienia propagandy antyreligijnej.

„W naszej armji — mówił Woroszyłow — mamy 70 procent komunistów i komсомолców uswiadomionych, dobrze dyscyplinowanych i obowiązkowych. Znam kadry armji nie ze sprawozdań sekretarzy, a z osobistych obserwacji i z raportów moich podkomendnych. Częste osobiste spotkania i przebywanie z żołnierzami armji czerwonej umożliwiają mi sprawdzenie tych raportów i mogę powiedzieć, że armję znam.

„Ta moja znajomość armji każe mi powiedzieć, że związek z religją, jako związek z życiem, z rodziną — nie w naszym pojmowaniu, ale, jeśli chcacie, w rozumieniu mieszczańskim — w ostatnich latach ogromnie spotęgował się. W armji obecnie częściej aniżeli poza nią możecie spotkać religijnego komunistę, który nie ukrywa swoich sympatyj do religji i który nie ma wcale zamiaru jej się wyrzekać, gdyż przypomina mu ona jego rodzinę, jego wieś,

jego warsztat pracy.

„Za przykład niech posłuży mój rodzinny Lugańsk, gdzie przebywałem i rozmawiałem z pracownikami fabryki. Wówczas, gdy sprawozdania sekretarzy przedstawiają bezbożnictwo 100-procentowe, w istocie rzeczy religijność wzrosła w stopniu, o jakim nie śniło się w czasach przedwojennych. Obraz tego widzę w armji.

„Dlatego ja, w imieniu całej czerwonej armji, kategorycznie protestuję

„Kobiety nie chcą rodzić jak klacze”.

Skandaliczne wynurzenia warszawskiej „literatki”.

„Kurier Poranny”, w którym za lepszych jego czasów finansowych popisywał się p. Boy na temat „dziewic konsystorskich”, przeprowadza obecnie ankietę na temat „Kobieta, która nadchodzi”. Obok poważnych euncjacyj na ten temat pojawiają się niepoważne wystąpienia w rodzaju p. Marji Kuncewiczowej, zareklamowanej szumnie, jako „wybitnej autorki”.

Pisze ona: Kobiety współczesne — nawet te bezpłodne — nie są zwyrodniałe, one są wynaturzone. Obecne kobiety nie chcą rodzić sennie, żywielowo, jak ziemia, jak klacze, one wyodrębniły się, oderwały od przyrody. Urodziły się — one same teraz dopiero — w nowym, ludzkim kształcie. **Bezpłodność kobiety współczesnej nie płynie z niemocy: jest aktem woli.** Przyznaję, że wola ta niezawsze bywa dostatecznie uzasadniona. Ale przesada charakteryzuje wszelkie początki. Wschodzące słońce jest także przesadnie wielkie i przesadnie różowe.

Co słowo — to herezja! **Człowieczeństwo kobiety dla p. K. zaczyna się od „ery” wprowadzenia regulacji urodzeń.** „Nieświadomione nasze babki i prababki”, które spełniały swe posłannictwo Boże, wydawały na świat liczne potomstwo, w grobie się przewracają na takie określenia „wyzwolonej i wybitnej autorki”, jak: Kobiety nie chcą rodzić sennie, jak klacze.

Co za bogatą wyobraźnię musi mieć pani Kuncewiczowa! (r)

Straszna spowiedź umierającego zbrodniarza.

Warszawa. W małej wiosce Podtluszcze, w pobliżu Warszawy 68-letni Andrzej Lipkowiec, umierając przyznał się do całego szeregu zbrodni swego czasu nie wykrytych. M. in. do zabójstwa dwóch żydów na szosie. Lipkowiec już przed wojną odsiedział 15 lat za szereg napadów rabunkowych. Obecnie umierając opowiedział krewnym straszne dzieje swego życia. (r)

Zmniejszenie diet kosztów podróży

Warszawa. Ministerstwo skarbu wydało okólnik o dietach i kosztach podróży służbowych urzędników. Okazuje się, iż urzędnikom do 10 stopnia służbowego przysługuje prawo korzystania z klasy trzeciej na kolejach, do 4 stopnia z klasy 2-ej, zaś z klasy 1-ej korzystać mogą tylko urzędnicy najwyższych stopni. Prawie całkowicie skasowane zostało przyznawanie kosztów na wyjazdy noclegowe. Urzędnikom wyplacony będzie wyłącznie zwrot biletu tej klasy którą rzeczywiście jechali. (r)

Komuniści amerykańscy walczą z bankami.

W miejscowości Pontiac w Stanach Zjednoczonych wykryto, jak stwierdzono w wyniku rewizji, przeprowadzonej u niejakiego Rowlanda w zajmowanym przezeń pokoju hotelowym, istnienie komunistycznej kampanji oszczerczej, prowadzonej drogą telefoniczną, a mającą na celu podważenie kredytu poszczególnych banków przez rozpowszechnianie o nich w rozmowach telefonicznych wiadomości, o niewypłacalności banków. Kampanja ta ma być podobno prowadzona w różnych częściach kraju. Zaznaczyć należy, iż w miesiącu czerwcu zawieszono wypłaty w Stanach Zjednoczonych 144 banków, przyczem w samym Chicago 76.

Piorun zabija polskich żniwiarzy w Niemczech.

Hamburg. W dobrach Schönemark w Meklemburgji, gdzie pracują polscy robotnicy, uderzył piorun w grupę żniwiarzy, zabijając na miejscu starszego żniwiarza Białowskiego i jego 13-letnią córkę. Trzy inne robotnice zostały poparzone.

Walka policji z komunistami na pograniczu polsko-niemieckim.

Mieszkańcy Królewskiej Huty, siedząc w otwartych oknach, przysłuchiwali się przez 3 godziny strzelaniu, jaka miała miejsce nad granicą polską, opodal Zabrza. Jak się pokazało, toczyła się tam formalna bitwa między policją niemiecką a komunistami. Zajęcie spowodowali komuniści. Policja otrzymała wielkie posiłki rozwinięta się w tyraljerę i rozpoczęła atak. W wyniku strzelaniny jeden komunistą jest zabity, 6-ciu ciężko rannych i kilkunastu opatrzono na miejscu. Pozatem rany odniosło trzech policjantów. (r)

Co jedzą i piją Francuzi?

Francuzi odżywiają się naogół dobrze i menu codzienne przeciętne, średnio wyposażonego pracownika, a nawet robotnika jest bardzo obfite.

Obliczenia statystyczne ministerstwa higieny, oraz ministerstwa pracy, jak również poszczególne ankiety, dały duży materiał w tym kierunku. Jak wynika z obliczeń, t. zw. przeciętny Francuz spożywa przeciętnie 100 gramów śledzi i 250 gramów pomidorów miesięcznie w postaci t. zw. przekąsek i przystawek. W rubryce pożywienia mięsnego figurują: 480 gramów cielęciny, 320 gramów poledwicy, 150 gramów baraniny i 250 gramów szynki — w stosunku tygodniowym na osobę. Do tego dochodzi duża ilość rozmaitych jarzyn, jak to: 800 gramów szpina-

ku, 400 gramów sałaty, 1000 gramów kartofli. Oprócz rozmaitych serów, figurują w jadospisie, owoce, wśród których poczesne miejsce zajmują pomarańcze w ilości 600 gramów, dalej śliwki, gruszki, winogrona, 10 litrów mleka, 1 i pół litra octu, 600 gramów masła i 7 flaszek oliwy nicejskiej, dopełnia menu przeciętne Francuza.

Poważną i niezbędną pozycję stanowi wino, którego konsumpcja wynosi przeciętnie na osobę w stosunku miesięcznym 10 flaszek czerwonego i 2 flaszki białego wina.

Dwa główne posiłki dzieli dzień roboczy Francuza na dwa odcinki: **biał pierwszy o godz. 12 i pół — 1 po poł. i obiad drugi o godz. 7-ej, po zakończeniu pracy.**

Z Wielkopolski i Pomorza

NASI SPRAWOZDAWCY O ŻYCIU PROWINCJI

Z Kujaw Zachodnich.

Inowrocław.

Dyżur nocny w bieżącym tygodniu pełni Apteka Zdrojowa przy ul. Solankowej.

Dyżur lekarski z dnia 2 na 3 bm. pełni dr. Kubiak, ul. Dworcowa 46

Kino Pałac wyświetla „Godzinę z tobą”.

Kino Stylowy daje dramat „Adjutant cara”.

Rewja w Ogrodzie Wiedeńskim rozpoczyna z dniem 1 bm. swoje występy codziennie od godziny 8.30 wieczorem.

10-lecie i poświęcenie sztandaru Ochotniczej Straży Pożarnej w Mławach odbędzie się 14 sierpnia br.

Niewinnie postrzelony przez stróża nocnych majątności Balino, w pow. inowrocławskim, został polowy Jan Polek, którego odwieziono do szpitala powiatowego w Inowrocławiu. Stan jego zdrowia jest poważnie zagrożony.

Zwracamy uwagę na ogłoszenie Biura rewizyjno-podatkowego rzeczoznawców księgowości Sudolskiego, b. rewidenta buchaltera Izby Skarbowej w Poznaniu, obecnie zaprzysiężonego rewizora ksiąg przy Izbie Przem.-Handlowej w Bydgoszczy i Feliksa Henniga w Inowrocławiu przy ul. Król. Jadwigi 31. P. Sudolski jest znany jako fachowiec skarbowości i dlatego jego biuro polecamy. Do pomocy ma dzielnego rzeczoznawcę księgowości p. Henniga. Obaj ci panowie gwarantują swą solidarność i rzetelność, a że wszelkie położone w nich zaufanie nie zawiedą.

Wyrodna dzieciobójczyni.

Niezameżna Kazimiera Kotus, zamieszkała we wsi Zyrosławicach, pod Gniewkowem, porodziła dziecko płci męskiej, którego w niewiadomy sposób się pozbyła. Dochodzenia dopiero ustaliły, że ta wyrodna matka zabiła swoje dziecko i dla zatarcia śladów wrzuciła je do dołu kloaczego.

Dzieciobójczyni jest obłożnie chora i znajduje się obecnie w szpitalu powiatowym w Inowrocławiu.

Włamanie do kościoła w Pakości

W nocy z 29 na 30 lipca br. nieznanymi sprawcami za pomocą wyjęcia szyby w górnym oknie włamali się do kościoła poklasztornego w Pakości. Rozbili oni 2 żelazne skarbonki, z których skradli około 15 do 20 zł. Dochodzenia w toku.

Baczność przed oszustem.

Na terenie powiatu mogileńskiego pojawił się pewien osobnik, który w oszukańczy sposób wydłuba od gospodarzy obligacje 5 proc. pożyczki budowlanej.

Ostatnio zjawił się on we wsi Wylatowie. Wszedł do mieszkania wdowy Marii Ostrowskiej i w podstępny sposób zabrał jej 3 obligacje po 100 zł i 3 po 50 zł.

Tyż, jakim ten oszust się posługiwał jest stary i znany. Używa starej koperty zaadresowanej do ministerstwa skarbu rzekomo zawierającej dokument o wylosowaniu numerów danych obligacji. Po zbadaniu okazuje się zwykle, że zamiast tych obligacji — w kopercie znajduje się papier gazetowy.

Kto czyta gazety, ten nie da się oszustomi wyprowadzić w pole.

Harcerze pomorscy na zlocie jubileuszowym.

Z okazji 15-lecia istnienia harcerstwa męskiego na Pomorzu, odbędzie się nad jezioro Garczyńskim pod Kościerzyną wielki zlot harcerzy pomorskich. Uroczystość odbędzie się w dniu 3 sierpnia br. Mszę św. odprawi na terenie zlotowym ks. Leon Kossak-Głowczewski z Torunia.

Poza znaczeniem jubileuszowym ma powyższy zlot jeszcze następujące cele: 1) Poznanie bliższe przez harcerzy ziemi kaszubskiej, 2) zapoznanie się ze zlotem międzynarodowym skautów wodnych, a stąd zaznajomienie się z dorobkiem innych organizacji skautowych, 3) propagandę ważności Pomorza dla Polski, 4) sprawdzenie techniki harcerskiej i sportowej wśród harcerzy obozujących, drogą zawodów międzydrużynowych.

W dniu 3 sierpnia popołudniu powyższy zlot zaszczepi swą obecnością P. Prezydent Rzplitej, Ignacy Mościcki. Dla bliższego zorientowania się w całości zlotu podajemy poniżej program zlotu:

Dnia 2 sierpnia br. urządzanie obozów drużyn.

W środę, 3 sierpnia br. o godz. 10 msza św. i uroczyste otwarcie zlotu, poczem zwiedzanie obozów przez gości.

Od czwartku 4 sierpnia do soboty 6 sierpnia

Dla ułatwienia w przychwyleniu tego ptaszka, podajemy jego rysopis: wzrost średni, włosy czarne, twarz owalna, oczy szare.

Kto spotka tego oszusta, niech natychmiast powiadomi o tem policję.

Opryszek przychwycony na gorącym uczynku.

Antoni Bilakowski ze wsi Kolebki, pow. Koniń przybył 30 lipca br. do Kruszwicy szukać przygód. W pewnej chwili zauważył w pobliżu gmachu Banku Ludowego rower, który odrazu przypaść mu do gustu. Rozejrzał się nieznacznie, czy ktoś go nie obserwuje, zbliżył się do roweru, wsiadł i pojechał...

Właściciel roweru Mieczysław Szwarz z

Kruszwicy obserwował z odległości, jak nieznamy zawierał znajomość z jego rowerem. Sam więc wskoczył na inny rower i przy pomocy zwabionej przez alarm publiczności, dogonił amatora cudzej własności. Po przeprowadzeniu rewizji znaleziono przy Bilakowskim nabita broń palną wraz z 5 nabojami zapasowymi. Złodziej na noszenie broni palnej nie posiadał zezwolenia policyjnego. Obecnie siedzi on za kratkami i oczekuje wymiaru sprawiedliwości.

ODPOWIEDZI REDAKCJI

K. W. Szubin. Jeżeli ciągłość pracy została zachowana, przysługuje po pół roku pracy dwa tygodnie urlopu, a po całorocznej nieprzerwanej pracy urlop miesięczny.

Kurkowski, Toruń. Akta przekazano do Poznania. Proszę zwrócić się pod następującym adresem: Referat Historyczny przy D. O. K. VII. Poznań. Tam zasięgnie Pan ścisłych informacji oraz potrzebne poświadczenie.

Samodzielny

czeladnik rzeźniczy potrzebny zaraz. W. Skaza, Inowrocław, Kaszelańska 35. (14637)

„DZIENNIK BYDGOSKI”
Inowrocław, Rynek 20.

Biuro rewizyjno-podatkowe

Sudolski-Hennig rzeczoznawcy księgowości właściciele Stanisław Sudolski, były rewident buchalter Izby Skarbowej w Poznaniu, obecnie zaprzysiężony rewizor księgowości przy Izbie Przemysłowo-Handlowej w Bydgoszczy i Feliks Hennig, rzeczoznawca księgowości
Inowrocław, Król. Jadwigi 31. Zakładanie prawidłowej księgowości w handlu, przemyśle i gospodarstwach rolnych wszelkich systemów, buchalterji podwójnej, pojedynczej i przybitkowej, organizacja księgowości uproszczonej, reorganizacja przestarzałych systemów, zestawianie, analiza i krytyka bilansów, stały nadzór nad księgowością, obrona podatkowa, opracowywanie zeznań do podat. obrotowego i dochodowego, załatwianie odwołań i sprzeciwów i wogóle wszelkie prace wymagane przez Urzędy Skarbowe. Specjalność: Organizacja buchalterji odpowiednio do stanu materialnego fi rmy.

Piekarze Polski Zachodniej pod sztandarami cechowymi.

Poświęcenie sztandaru i akademja 350 rocznicy Cechu Piekarskiego w Inowrocławiu. Z Sejmiku Cechów Piekarskich woj. poznańskiego. — Wycieczka parowcem po Gopie.

Stolica Kujaw zach. gościła w swych murach delegatów Cechów Piekarskich z całej zachodniej Polski, którzy przybyli na XIII sejmik piekarstwa wielkopolskiego, połączony z poświęceniem nowoufundowanego sztandaru i 350 rocznicą założenia Cechu Piekarskiego w Inowrocławiu.

Zgodnie z tradycyjnym zwyczajem wszyscy delegaci wraz z przedstawicielami miejscowych władz i cechów udali się do kościoła św. Mikołaja na uroczyste nabożeństwo. Pod rozwinięciem sztandarami cechowymi szli reprezentanci piekarzy wielkopolskich, ta kość pacierzowa rzeźmią polskiego — tej ciężyny i siły żywotnej miast Polski zachodniej — by swą pracą zacząć zgodnie z zasadami chrześcijańskimi — z Bogiem.

Mszę św. celebrował ks. misjonarz Małeck, który poświęcił jednocześnie nowoufundowany sztandar. Piękne kazanie okolicznościowe wygłosił ks. Janke. Rodzicami chrzestnymi sztandaru byli: starosta Wilczek, prezydent Jankowski, mec. Mielcarek, prezes Zw. Cechów R. P. Wendt, sen. Wiechowicz, prezydent Izby Rzemieślniczej Grzeszkowiak, radca Reszka, cechmistrz Fr. Drogowski, Wybrański (junior), wiceprezes Zw. Międzynarodowego Piekarzy Kopydłowski, prezes Wlkp. Zw. Cechów Piekarskich Kabaciński, prezes Pomorskiego Zw. Cechów Piekarskich Józefowicz, dyr. Tokarska, wicepr. Juengstowa, Benedykcińska, Romanowska, dyr. Leszkowska, Kosicka, H. Sobczakowa, Paradowska, Wydubowa, Litwicka, Z. Biskupowa, Majchrzakowa i Adamczakowa.

Po śniadaniu cechmistrz Litwicki zagał uroczyste posiedzenie z okazji 350 rocznicy istnienia Cechu Piekarskiego w Parku Miejskim, witając w serdecznych słowach przedstawicieli władz państwowych, skarbowych i miejskich oraz cechowych i gości.

Z pośród całego szeregu życzeń zasługują na specjalną uwagę przemówienie syndyka Centr. Zw. Rzem. z Warszawy Zabęckiego, wspomniawszy o odbywającym się Święcie Morza w Gdy-

ni, na życzenie zebranych odczytał telegram holdowniczy do Prezydenta Rzplitej z zapewnieniem obrony granic państwa do ostatniej kropli krwi.

W dalszym ciągu prezes Wlkp. Zw. Cechów Piekarskich, Kabaciński wygłosił krótką, lecz treściwą mowę na temat zgody narodowej, co z niebywałym entuzjazmem zostało przyjęte przez zebranych.

W dowód zasług zostali odznaczeni krzyżami cechmistrz Litwicki i skarbnik Sobczak przez Cech Piekarski w Poznaniu.

Historję Cechu Piekarskiego w Inowrocławiu odczytał sekretarz Wybrański.

Następnie składano życzenia i gwoździe pamiątkowe. Wspaniały dar złożył imieniem Cechu Piekarskiego w Bydgoszczy cechmistrz Burzyński w postaci dużego srebrnego pucharu. Jeden zaś z delegatów ofiarował złotą księgę pamiątkową. Składanie życzeń trwało przeszło 2 i pół godziny. Imieniem redakcji „Dziennika Bydgoskiego” złożył życzenia red. Kobiński.

W końcu zasłużeni mistrze inowrocławscy zostali obdarzeni dyplomami.

Po półtoragodzinnej przerwie rozpoczęły się obrady XIII sejmiku Wlkp. Zw. Cechów Piekarskich pod przewodnictwem prezesa wojewódzkiego Kabacińskiego z Poznania.

Po przemówieniach przedstawiciele władz, poszczególni członkowie zarządu wojewódzkiego złożyli sprawozdania ze swej działalności. Na wniosek komisji rewizyjnej udzielono zarządowi pokwitowania.

Bardzo dobrze opracowany referat o obecnym położeniu zawodu piekarskiego w Polsce wygłosił prezes wojewódzki Kabaciński, a drugi referat o podatkach i sprawach uczniowskich sekretarz wojew. Kopydłowski.

W myśl tych referatów uchwalono jednogłośnie następujące rezolucje:

„Sejmik podtrzymuje w całości rezolucje uchwalone na poprzednim zjazdach i stwierdza, że od szybkiej realizacji tych postulatów zależna jest egzystencja warsztatów piekarskich, racjonalnie prowadzonych i opłacających podatki oraz inne świadczenia państwowe i komunalne.

Zniesienie reglamentacji cen i walka z piekarstwem potajemnym i handlem domokrężnym.

1) Sejmik stwierdza, że władze komunalne prowadzą wbrew polityce rolniczej państwa akcje w celu zwyczajki zboża, mąki i pieczywa przez notowanie zbyt niskich cen zboża i mąki i zniżanie stąd cen pieczywa, które nie pokrywają kosztów surowca i gospodarczo uzasadnionych kosztów produkcji. Wobec tego Sejmik domaga się zniesienia reglamentacji cen i pozostawienie kształtowania cen w wolnej konkurencji.

2) Sejmik domaga się od władz przeprowadzenia energicznej walki z piekarstwem potajemnym i handlem domokrężnym, dostarczającym pieczywa wyprodukowanego w warunkach anty-sanitarnych i nie ponoszącym żadnych świadczeń na rzecz państwa i samorządu.

3) Sejmik domaga się w tym celu wznowienia działalności komisji do badania piekarzy i przeprowadzenia inspekcji piekarzy na terenie województwa przy udziale delegatów cechów bez pominięcia tajnych piekarzy, jak sprzedawanie pieczywa w składach kolonjalnych.

SPRAWY PODATKOWE.

4) Sejmik stwierdza, że wskutek dalszego spadku konsumpcji pieczywa od 20 do 30 procent oraz spadku cen w stosunku do roku ubiegłego wymierzone podatki obrotowe przekraczają nieraz dwukrotnie faktycznie dokonane obroty i wobec tego urasza Izbę Skarbową o

zwolnienie nadzwyczajnej komisji przy udziale władz wojewódzkich, przedstawicieli Izby Rzemieślniczej i Związku Cechów w celu zrewidowania wymiarów podatkowych podatku obrotowego za rok 1931, którego rozmiary przekraczają zdolność płatniczą piekarzy, przeżywających wyjątkowo ciężki kryzys wskutek mechanizacji i reglamentacji cen.

5) Z tych samych względów Sejmik domaga się zmniejszenia podatku z tytułu ryczałtu przez zaliczenie piekarstwa do grup niższych, gdyż z powodu zmniejszenia się konsumpcji i spadku cen wymierzone podatki są zbyt wysokie.

6) Zjazd domaga się stosowania przy podatku dochodowym norm dochodowości w wysokości 3 procent od zyt. i 5 procent od pszennego, gdyż te normy są uwzględniane jedynie przy kalkulowaniu cen przez władze administracyjne.

7) Sejmik domaga się udroczenia spłaty załagłości podatkowych dla regularnych płatników podatku bież. do chwili polepszenia się sytuacji gospodarczej w kraju.

SPRAWA UCZNIÓW.

8) Zjazd domaga się od Izby Rzemieślniczej interwencji w sprawie przyspieszenia decyzji władz w sprawie umożliwienia uczniom nocnej pracy w piekarniach, gdyż w przeciwnym wypadku piekarze zmuszeni będą zwolnić trzymanych uczniów i więcej uczniów do nauki nie przyjmować.

9) Sejmik zwraca się do Izby Rzem. z prośbą o peczyńnicie ułatwień przy egzaminowaniu uczniów, którzy już naukę ukończyli, a nie posiadają świadectw ukończenia szkoły do kształtującej w celu zabezpieczenia ich przed utratą czasu nauki i niemożliwością zdobycia pracy zarobkowej.

SPRAWA PRACY W PIEKARNIACH PRZED ŚWIĘTAMI I ŚWIĘCENIA NIEDZIELI.

10) Sejmik domaga się zakazu pracy mistrzów i ich rodzin w dniu przedświątecznym i wzywa Centralny Związek Cechów Piekarskich do wystąpienia z wnioskiem o zakazie pracy w dniu przedświątecznym od godziny 6-jej wieczorem.

11) Sejmik stwierdza, że wobec wzrostu bezrobocia i spadku konsumpcji piekarze nie są w stanie wyzyskać nawet 1/3 zdolności produkcyjnej swoich warsztatów. Dopuszczenie więc handlu w niedziele i dni świąteczne w sklepach spożywczych powiększy jedynie potajemny wypiek pieczywa i pogorszy kryzys piekarstwa.

Zjazd domaga się więc jak najsolidniejszego przestrzegania ustawy o odpoczynku świątecznym i protestuje kategorycznie przeciw wszelkim próbom pogwałcenia odpoczynku świątecznego.

CECHY PRZYMUSOWE.

12) Sejmik stwierdza, że wobec zniechęcenia, jakie ogarnęło ogół rzemieślników, cechy nie mogą rozwijać pracy i normalnego biegu kontynuować, gdyż nie mają środków materialnych. Wobec tego Sejmik domaga się od przedstawicieli rzemiosła, aby w Izbach Ustawodawczych i Izbach Rzemieślniczych przeprowadzili ustawę o cechach przymusowych.

W końcu odbył się wspólny obiad, a wieczorem zabawa taneczna, która w miłym nastroju trwała do białego rana.

W poniedziałek delegaci zwiedzili Zakłady Zdrojowe Scianki, a następnie udali się do stolicy Piastowej Kruszwicy i wzięli udział w wycieczce parowcem po Gopie.

Należy dodać, że cała uroczystość wypadła wspaniale, co jest zasługą zarządu i Cechu Piekarskiego w Inowrocławiu. Goście byli podejmowani z prawdziwie staropolską gościnnością.

Grudziądz.

Apteki dyżurne: Pod Orłem i Pod Gryfem.
Kino Apollo: „W gabinecie lekarza“.
Kino Gryl: „Ulubienica floty“.
Kino Orzeł: „Moulin Rouge“.
Kino Nowości: „Doktor Massena“ i „Pan konsul — to ja“.

„Sokół Pomorski“. Wyszedł drukiem nr. 8 „Sokoła Pomorskiego“, organ dzielnicy pomorskiej związku tow. gimn. Sokół w Polsce na miesiąc sierpień, poświęcony złotowi dzielnicy, który odbył się w dn. 1 lipca w Gdyni. „Sokoła Pomorskiego“ polecamy uwadze szan. czytelników, a szczególnie zorganizowanego sokolstwa. Abonament roczny wynosi tylko 2 zł. Adres wydawcy: „Sokół Pomorski“, Grudziądz, Plac 23 Stycznia 8-10, skrzynka pocztowa nr. 17.

Splłoszeni włamywacze. W nocy z piątku na sobotę dwaj osobnicy próbowali włamać się do ratusza i to od strony ul. Śpichlerzowej. Podczas prób zostali przez pewnego przechodnia splłoszeni. Natychmiast zarządzony pościg doprowadził do ujęcia dwóch podejrzanych osobników.

Częściowa próba o P.O.S. Częściowa próba o P.O.S. z pływania dla członków z organizacji w. f. i p. w. na terenie m. Grudziądza odbędzie się w niedzielę, dnia 7 bm. o godz. 15 na jeziorze w pływalni miejsk. kom. W. F. i P. W. w Rudniku. Zgłoszenia kandydatów i kandydatek przyjmuje się do dnia 5 bm. w Magistracie, pokój 201.

Drugi kurs nauki pływania. Drugi kurs nauki pływania cawla rozpocznie się w środę, dnia 3 bm. o godz. 18 w łaźni na Trynce. Zgłoszenia na kurs pań i panów przyjmuje się do wtorku, dnia 2 bm. w Magistracie, pokój 201.

Z żałobnej karty Hallerczyków. W ub. środę odbył się popołudniu pogrzeb s. p. Jana Kasprowicza. Zmarły był gorliwym członkiem miejscowej placówki Zw. Hallerczyków od 1923

roku i współpracował kilkakrotnie w zarządzie placówki. Przed wyruszeniem konduktu żegnał Zmarłego imieniem placówki prezes Piotrowski. Obrzędy pogrzebowe odprawił ks. Szarowski. Na czele konduktu żałobnego niesiono poduszkę z orderami nieboszczyka, dalej postępowały organizacje i delegacje szeregu organizacji, do których Zmarły należał. Placówka Zw. Hallerczyków traci szczerego szermierza ideologii hallerowskiej, którego pamięć pozostanie niezatarta. Zmarły liczył lat 41, osierocił żonę i czworo małoletnich dzieci.

Trup nad brzegiem Wisły. W niedzielę około godz. 8 rano w pobliżu łaźienki miejskich, łań Wisły wyrzucity na brzeg zwłoki jakiegoś topielca. Zwłoki te znajdują się w kompletnym rozkładzie, dlatego też trudno jest ustalić rysopis nieboszczyka. Zwłoki topielca odstawiono do kostnicy szpitala miejskiego.

Czyn bohaterski.

W ub. niedzielę około godz. 5 po południu niedaleko koszar 18 pułku ułanów, w czasie kąpieli w Wiśle począł tonąć jakiś mężczyzna. Na krzyk tonącego pospieszył mu z pomocą znajdujący się w tym czasie nad brzegiem Wisły por. Wisłowski z 64 pp., który rzucił się do wody i wydobył napój żywego osobnika. Nazwiska niedoszłego topielca jeszcze nie ustalono.

Napad zamaskowanych bandytów.

Do mieszkania Słęk Marty (ul. Kalinkowa) wtargnęło w nocy dwóch zamaskowanych bandytów, z których jeden był uzbrojony w rewolwer i zażądał wydania pieniędzy. Napadnięta posiadała wszystkiego 27 zł gotówki. Bandyci pieniądze zabrali i po splądrowaniu mieszkania zniknęli w ciemnościach nocy niepoznani.

Tczew.

Z ekranu. Kino „Światowid“ wyświetla od dziś wspaniały film pt. „Noc szalu“. Prócz tego tygodnik Foxa oraz obfity nadprogram.

Zebrań inwalidów wojennych R. P. odbędzie się w niedzielę, dnia 7 bm. o godz. 14 w lokalu „Zamek“ nad Wisłą.

Pielgrzymka do Częstochowy. Przypominamy, że we wtorek, 16 bm. wyjeżdża z Tczewa do Częstochowy pielgrzymka. Informacyj u dziela kancelarja parafjalna.

Amator cudzych rowerów za kratkami. Poszkodowany Tomaszewski z Subków, któremu przed kilkoma dniami skradziono rower męski, będąc na tuł. dworcze zauważył dwóch osobników dobijających targu na rower i to rower własności Tomaszewskiego. Policja, której T. wskazał osobników zakwestjonowała rower, doprowadzając osobników do komisariatu. Spraw-

cą kradzieży roweru okazał się robotnik Wojciech Rekiery z Tczewa, który dokonał zamiany roweru z dopłatą 12 zł z parobkiem Jezdzewskim z Dalwina, Rekiery osadzono w areszcie. Śmierć dziecka pod kołami wozu. W dniu 27 b. m. w godzinach wieczornych na szosie Tczew—Górki przejechany został na śmierć 4-letni Roman Tyranowicz z Górek przez woźnicę Franciszka Machnickiego. Śmierć dziecka nastąpiła natychmiast.

Świętokradztwo. W nocy z 27 na 28 lipca nieznanymi sprawcy włamali się do kościoła parafjalnego w Nowej Cerkwi (pow. tczewski), skąd skradli puszkę od komunikantów oraz inne wartościowe rzeczy. Wydział śledczy z Tczewa wydelegował na miejsce świętokradztwa swych wywiadowców, którym udało się przytrzymać 2 osobników, podejrzanych o popełnienie tej zbrodni.

Katastrofa kolejowa pryczyną dalszych drobnych katastrof.

Katastrofa kolejowa pociągu pospiesznego pod Subkowami wywołała w okolicznych miastach zrozumiałe zaniepokojenie, które zakończyło się licznymi wypadkami samochodowymi. Na szosie w pobliżu Subków wydarzyły się krytyczne dnia 4 drobniejsze katastrofy.

W pobliżu majątku Czarlin wskutek wadliwego działania kierownicy samochód-taksówka (PM. 52173), prowadzony przez Edwina Rykowskiego najechał na cyklistę 20-letniego Listewnika z Narków. Rower wskutek zderzenia został rozbity a cyklista L. doznał poważnego okaleczenia.

Taksówka nr. 12 spiesząca również z gośćmi na miejsce katastrofy, obok majątku Górki wskutek złamania resorów wpadła w przydroż-

ne krzaki. Szofer Wróblewski z Tczewa wraz z pasażerami wyszli bez szwanku. Stanisław Kędziera, uczeń gimnazjalny w czasie mijania samochodu wpadł na przydrożne drzewo, odnosząc poważną ranę ciętą lewej nogi.

Motocykl DZ. 1375 wpadł wraz z dwoma pasażerami do przydrożnego rowu. Jedną z osób niej Paulina Krause odniosła lekkiego okaleczenia.

Kronika

Bydgoszcz, dnia 2 sierpnia 1932 roku.

KALENDARZYK

Dzisiaj: NMP. Anielskiej. (Porcjunk.)
 Jutro: Znaleź. św. Szczepana, Nikodema.
 Wschód słońca: godz. 4,20.
 Zachód słońca: godz. 19,51.

Stan pogody.

Wzrost zachmurzenia ze skłonnością do burz i ulewy, miejscami o charakterze nawalnicowym i częstych pochodzenia burzowego. Słabe lub umiarkowane wiatry południowe.

W Bydgoszczy pochmurno, chłodniej — temperatura o godz. 10-tej wynosiła 22 st.

→ Stan
dzisiejszy
o godz. 10

→ Stan
wczorajszy

DYŻURY APTEK (od 1. VIII. — 7. VIII):

- 1) Apteka Pod Aniołem, ul. Gdańska 65, telef. 385.
- 2) Apteka Przy Placu Teatralnym, ul. Marszałka Focha 10, telef. 1962.
- 3) Apteka B. Tarasiewiczza, ul. Orla 8, telef. 146.

— **MUZEM MIEJSKIE** przy Starym Rynku otwarte codziennie od 10 do 16, w niedzielę i święta od 11 do 14-tej.

Biblioteka Francuska „Twa Alliance Française“, w Gimn. Kopernika, otwarta codziennie od godz. 6—8 wiecz.

— **Biblioteka Tow. Przyjaciół Francji** otwarta w niedzielę i czwartki od 6—7, ul. Cieszkowskiego 3.

Z TEATRU MIEJSKIEGO.

Dzisiaj, we wtorek, ostatni raz przebijowa operetka głośnego kompozytora Pawła Abrahamy „WIKTORJA I JEJ HUZAR“.

Zniżki ważne.

„MORALNOŚĆ PANI DULSKIEJ“ w Teatrze Miejskim.

Dla uczczenia 10-letniej rocznicy śmierci genialnej pisarki naszej Gabrieli Zapol-

skiej, dyrekcja Teatru wystawia w środę jedną z najwybitniejszych sztuk tej znakomitej autorki p. t. „MORALNOŚĆ PANI DULSKIEJ“, w której świetna znawczyni techniki scenicznej z całą maestrią tworzy typy, ożywione jej wielkim talentem.

GOŚCINA TEATRU TORUŃSKIEGO.

W czwartek 4 bm. Teatr Miejski z Torunia wystawi u nas świetną sztukę Morozowicz-Szczepkowskiej p. t. „SPRAWA MONIKI“. Utwór ten oprócz sztuki „U me-ty“ był największym sukcesem artystycznym w Toruniu. Bilety już nabywać można w kasie teatru.

— **Osobiste.** Jak się dowiadujemy, b. sędzia Sądu Okręgowego w Bydgoszczy p. Kazimierz Radzikowski od 1 sierpnia br. przestał współpracować z adw. Murachem i otworzył własną kancelarię adwokacką w Bydgoszczy przy Zbożowym Rynku 4.

— **Podział administracyjny powiatu Bydgoszcz—wieś** na gminy i obszary dworskie wykazuje: 3 gminy miejskie (Fordon, Koronowo — z folwarkami: Lipinki, Romanowo i osiedlami: Przyrzeczce, Pieczyńska, Tuszyń i Srebnica, oraz Solec Kujawski z folwarkiem Przyłubie Polskie), 119 gmin wiejskich i 38 obszarów dworskich. Do obszarów dworskich zaliczono państwowo nadleśnictwa: Bartodzieje, Bydgoszcz, Jachcice, Leszyce, Stronno, Romanów, Solec i Żółdowo wraz z wszystkimi leśnictwami.

— **Kierownik kawiarni „Bristol“** prosi, że to nie jego okradziono, jak to donosiliśmy w numerze sobotnim „Dziennika“, lecz p. Piaseckiego, prac. cukierniczego.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej objął protektorat nad wszechpolskimi regatami w Bydgoszczy.

Wielkie dwudniowe wszechpolskie regaty o mistrzostwa Polski w Bydgoszczy w niedzielę 14 i w poniedziałek 15 sierpnia (Wnieb. N. M. P.) odbędą się pod protektoratem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

Odbudowa bulwaru przy moście Gdańskim.

Jak się dowiadujemy, Magistrat m. Bydgoszczy porozumiał się już podobno z czynnikami rządowymi i wkrótce przystępuje do odbudowy zniszczonego bulwaru przy moście Gdańskim. Do odbudowy ma być użyty materiał żelazo-betonowy.

Po kilku długich latach doczekaliśmy się wreszcie tego, że bulwar zostanie odbudowany. A czas był już najwyższy, bo to wstyd doprawdy, żeby w mieście takim jak Bydgoszcz, widniał w miejscu najwięcej rzucającym się w oczy rudera, nie dająca przyjeźdnym zbyt dobrego wyobrażenia o nas. Doprowadza się już do porządku bulwar z lewej strony rzeki za mostem Bernardyńskim.

Bezwład komunistów bydgoskich. Międzynarodowe „Święto antywojenne“ — bez echa.

Międzynarodówka Komunistyczna planowała w dniu 1 sierpnia br. urządzić w całym świecie wielkie święto „pokoju i pojednania“ w związku z rocznicą wszczęcia strasznej pożogi wojennej. Z Genewy, jako centrali egzekutywy, wyszły zarządzenia do wszystkich komunistów, ażeby zmanifestować żywo „dzień antywojenny“.

Mimo szumnych zapowiedzi i przygotowań „uroczystość“ ta w Polsce minęła prawie że bez echa. Polscy „towarzysze“ nie dali posłuchu dyrektywom rządzących komisarzy. Tak samo i w Bydgoszczy wszystko minęło spokojnie. Żaden z komunistów nie ruszył się. Niemała w tem zasługa naszej dzielnej policji.

Odądk wykryto rewelacyjny materiał, poważnie obciążający komunistów bydgo-

skich a ich prowodyrów, jak Waliszewskiego i innych osadzono w areszcie, cisza zaległa dokoła. W energicznej akcji policji, poświęconej tapieniu komunizmu, powinno przyjąć z pomocą społeczeństwo katolickie, ażeby nie dopuścić do urczywistnienia hasła bezbożnych, głoszonych przez komunistów.

— **Lokator Szymonowicz wyjaśnia.** Zamieszkały w domu p. Bonina przy ulicy Gdańskiej 115 p. Szymonowicz wyjaśnia, że wynajął mieszkanie jako sublokatorowi Polakowi, który sprowadził do siebie żyda, sublokatora pracującego z nim oddawna w jednej branży, i że biura w jego mieszkaniu nie otworzyli.

ZAKOŃCZENIE KOLONJI LETNIEJ Z. O. K. Z. W FORDONIE.

Pleszew

Czytelnikom naszym zamieszkałym w Pleszewie i okolicy podajemy do łaskawej wiadomości, iż z dniem 31 lipca br. likwidujemy dotychczasową agenturę naszą u pana Thiela. Z dniem 1-go sierpnia prowadzi agenturę pisma naszego

p. Józef Smigielski

Powyższa nasza agentura przyjmuje abonament i ogłoszenia po cenach oryginalnych bez żadnych dopłat.

Prenumerata Dziennika Bydgoskiego w agenturach wynosi:

miesięcznie zł 3.15
 kwartalnie zł 9.45

Cena pojedynczego egzempl. wynosi 20 gr.

Kino Krystal

Pocz. 719. Ceny od 49 gr.

A więc dziś, we wtorek, spotkamy się wszyscy na premierze rewelacyjnego filmu realizacji S. Abotta p. t.

Raj Ukradzony

gdzie przez grzech i występki idą do wyzwalań miłości i nowego życia.

Czarująca
Nancy Carroll
i piękny
Phillips Holmes Nadprogram:
„Nowomodny taniec”
komedia w 2 aktach.
NAJNOWSZY TYGODNIK FOXA NR. 30.**Pragniemy przyzwoitej kąpieli!****Czy czekać na nowe ofiary zakazanej kąpieli?**

Ostatniej niedzieli oraz w ubiegły poniedziałek byłyby wody bydgoskie znowu pochłonięły — jak nam donoszą — dwie ofiary, gdyby w ostatniej chwili nie nadeszła pomoc. Wypadki te miały miejsce w Brdyjuściu i w nowym kanale. Przy pięknej pogodzie, jaką przeważnie mamy w ostatnich dniach, tysiące osób kąpie się w kanale. Również w czasie jazdy parowcem do Brdyjuścia spotykać możemy wzdłuż całej Brdy co chwilę zająwające kąpielni osoby. Brak odpowiedniej, przyzwoitej kąpielni w Bydgoszczy stwarza właśnie konieczność rzucenia się do wody w jakimkolwiek miejscu.

Haniebnym bydgoskim stosunkom kąpielowym poświęciliśmy niedawno artykuł, który spotkał się z żywym uznaniem naszych czytelników. Dowodem są liczne listy, które ostatnio napłynęły do redakcji. Wszystkie one uderzają w jeden wielki dzwon trwogi. iż miasto Bydgoszcz w sprawie kąpielowej nic nie robi, nic nie postępuje na-

— **Rowerzysta najechany przez samochód.** Dnia 30 ub. m., na ulicy Gdańskiej, wprost Kasyna Cywilnego, samochód PZ. 46182 najechał na rowerzystę Piotra Haasa, zamieszkałego w Jaworzynie, powiatu bydgoskiego. Poszkodowany rowerzysta odniósł lekkie okaleczenia, rower zaś został połamany. Dochodzenia wykaza, kto ponosi winę.

przód a nastrojone są na jedną nutę: „Żądamy wybudowania przyzwoitej kąpielni! Tego chyba od naszych ojców miasta domagać się możemy?”

Niech głosy te nie pozostaną głosami wołających na puszczy. Czy można czekać na nowe ofiary? Nie, ale na jasną i stanowczą decyzję Rady Miejskiej i Magistratu. Teraz one mają głos...

— **Kradzież wózka ręcznego.** Helena Czajkowska, zamieszkała przy ulicy Chwytowo 22, pozostawiła swój wózek ręczny na chwilę bez dozoru, przy ul. Ks. Małczewskiego. Jakież było jej zdziwienie, gdy wróciwszy wózek już nie zastała. Jakiś złodziej zabrał biednej kobiecie wózek.

Polski rekord wielkości monety!**Srebrne 10-złotówki już w obiegu w Bydgoszczy.**

Zapowiedziana emisja monet dziesięci-złotowych stała się faktem dokonany. Jak się bowiem dowiadujemy, Bank Polski przy skutecznym wypłacie pensji pracownikom państwowym, przydzielił na wypłaty oddziałom prowincjonalnym — między in. również oddziałowi Banku Polskiego w Bydgoszczy — większą ilość monet srebrnych dziesięci-złotowych, które we wczorajszy poniedziałek zostały puszczone w obieg.

Nowe monety dziesięci-złotowe stanowią pewnego rodzaju rekord naszej Mennicy Państwowej a mianowicie pod wzglę-

Wyjazd dzieci Rodziny Policyjnej na kolonie letnie.

Rodzina Policyjna wysłała dnia 30 ub. m. 45 dzieci funkcjonariuszy policyjnych na kolonie letnie do Lubasza, powiatu czarnkowskiego. Wyjazd nastąpił pod troskliwą opieką zarządu Rodziny Policyjnej pań: wiceprzewodniczącej Lisowskiej, Stablewskiej, Matuszakowej. Przed odjazdem na peronie tutejszego dworca dzieci odśpiewały wspólnie „Wszystkie nasze dzienne sprawy”. Miejscowość Lubasz znajduje się w pięknym położeniu, otoczona lasami, nad jeziorem, gdzie dzieci przez troskliwą opiekę, zdobędą zdrowie i siły.

Już pojawiły się nowe, fałszywe banknoty 20-złotowe

Bank Polski, ostrzegając publiczność przed przyjmowaniem fałszywych monet, ogłasza:

W ostatnich dniach zatrzymano fałszy-

we banknoty 20-złotowe z datą 20-go czerwca 1931 r., wykonane na papierze odmiennego gatunku aniżeli papier banknotu prawdziwego. Zamiast znaku wodnego z podobizną króla Kazimierza Wielkiego, znajduje się nieforemna plama tłuszczowa. Portret Emilji Plater w medalionie nie wykazuje wyrazistości z powodu złego cieniowania twarzy i włosów. Rysunki zdobnicze są miejscami zamazane. W napisach litery liter są przerywane i rozlane. W słowie „dwadzieścia” na odwrotnej stronie banknotu brak jest kreski nad literą „s”. Podpisy zniekształcone. Numeracja wykonana jest farbą czarną, podczas gdy na banknotach prawdziwych numeracja jest koloru ciemno-granatowego. Cyfry numeru są umieszczone za blisko siebie.

(Ameryka) w czasie 1:52,4 o 5 i pół metra przed Wilsonem (Kanada) i Peltzerem (Niemcy). W trzecim przedbiegu pierwsze miejsce zajął Hampson (Anglia) w czasie 1:53 o 2,60 mtr. przed Martinem (Francja) i Turnerem (Ameryka).

ĆWIERĆFINAŁY SETKI.

Los Angeles, PAT. W Los Angeles odbyły się już ćwierćfinały setki. Pierwszy ćwierćfinał wygrał Tolan (Ameryka) w czasie 1,4 sek., bijąc rekord olimpijski, 2) Luti (Argentyna), 3) Williams (Kanada).

W drugim ćwierćfinale zwyciężył Simpton (Ameryka) w czasie 10,7 o 30 cm. przed Wrightem (Kanada) i Koernigiem (Niemcy).

Zwycięzcą trzeciego ćwierćfinału został Metcalfe (Ameryka) w czasie 10,7 o 90 cm. przed Japończykiem Yosioka i Elliotem (Nowa Zelandja).

Czwarty ćwierć finał przyniósł zwycięstwo Jonathowi (Niemcy) w czasie 10,5. Przybył on o 1 i ćwierć metra przed Joubertem (Pol. Afryka) i Pearsonem (Kanada).

Szczyt techniki kosmetycznej.

W praktycznym zastosowaniu okazało się, iż nasświetlony promieniami ultrafioletowymi krem sportowy „Ultrasol” przyspiesza ciemnienie opalonej skóry, chroniąc ją jednocześnie przed zapaleniem „słonecznikowym”. Skuteczne to działanie stwierdzone zostało przez wybitnych taterników, którzy przez szereg dni pozostawali pod wpływem wysokogórskich promieni słońca. Nowsze doświadczenia wykazały, iż krem sportowy „Ultrasol” ma — dzięki emancji świetlnej — własność nie tylko ożywienia cery, lecz i zmiękczania twardego naskórka. Nadaje się przeto i w dniach słotnych do codziennego użytku a u mężczyzn do zmiękczania włosów przed goleniem.

Kradzież węgla z pociągu.

W ubiegłą sobotę na będący w ruchu pociąg, wdarło się w pobliżu ulicy Stepowej kilkunastu osobników, i zaczęli zrzucać węgiel. Powiadomiona policja przybywszy na miejsce, ujęła dwóch węglokradów, inni zaś zdążyli zbiec.

Kurs referentów

z ramienia Chrześcijańskiej Demokracji rozpoczyna się w czwartek, dn. 4-go bm. o godz. 7,30 wiecz. w sekretarjacie przy ul. Dworcowej. Członków Ch. D., chcących brać udział w kursie, uprasza o punktualne przybycie **Leon Formański**, prezes okręgowy.

Zebranie Rady Okręgowej Chrześcijańskiej Demokracji

odbędzie się w piątek, dnia 5-go bm. o godz. 7-ej wiecz. w sekretarjacie przy ul. Dworcowej. Na porządku obrad bardzo ważne sprawy. O liczny udział członków Rady oraz prezesów kół proszą **Leon Formański**, prezes okręgowy.

Olimpiada 1932 Los Angeles**PLAWCZYK ÓSMY W SKOKU WZWYŻ.**

Los Angeles, PAT. W skoku wzwyż Pławczyk zajął zaszczytne ósme miejsce. Pławczyk wykazał bardzo dobrą formę. W pierwszym skoku osiągnął 190, a odpadł przy 194. Jako drugi z kolei zawodnik europejski pokonał on 12 współzawodników. Warto również podkreślić, że i 6 i 7 z kolei zawodnik osiągnęli ten sam wynik — 190 cm. Pławczyk odpadł przy dalszych rozgrywkach.

Finał w skoku wzwyż wygrał Kanadyjczyk Mac Naughton wynikiem 196 cm. Dalsze miejsca zajęli 2) Osdel (USA), 3) Toribio (Filipiny), 4) Johnson (USA), 5) Reinikka (Finlandja), 6) Kimura Japonja).

HELJASZ W DRUGIEJ DZIESIĄTCE

Los Angeles, PAT. Heljasz, jak już podaliśmy, odpadł od dalszych rozgrywek. Polak sklasyfikował się dopiero w drugiej dziesiątce. W próbnym rzucie osiągnął on niezły wynik 15,70, podczas gdy zwycięzca Amerykanin Sexton osiągnął 15,96.

Pierwsze rekordy olimpijskie.

Los Angeles, 1. 8. PAT. Niedzielne zawody olimpijskie rozpoczęły się od przedbiegów na 400 metrów przez płotki.

Pierwszy przedbieg wygrał Morgan Taylor (Ameryka) w czasie 55,2 przed Pettersonem (Szwecja) i Japończykiem Cho.

W drugim przedbiegu zwyciężył Irlandczyk Tisdall w czasie 54,2 przed Nottbrockiem (Niemcy) i Hardinem (Stany Zjedn.)

Trzeci przedbieg wygrał Healey (Ameryka) w czasie 52,2, ustanawiając nowy rekord olimpijski. Dalsze miejsca zajęli Adelhein (Francja) i Arskoug (Szwecja).

W czwartym przedbiegu pierwsze miejsce zajął Włoch Facelli w czasie 55 sekund przed Anglikiem lordem Burghleyem i Goldingiem (Australja).

Następnie rozpoczęły się przedbiegi setki. Pierwszy przedbieg wygrał Tolan (Ameryka) przed Almeida (Brazylja) i Ortizem (Meksyk).

W drugim zwyciężył Amerykanin Simpson w czasie 10,9 przed Anglikiem Page i Czechem Englem.

W trzecim przedbiegu zwyciężył Niemiec Jonath w świetnym czasie 10,6, bijąc rekord olimpijski i świata. Drugim był Elliot (Nowa Zelandja), a trzecim Anno (Japonja).

Czwarty przedbieg zakończył się zwycięstwem Argentyńczyka Luti w czasie 10,8 przed Niemcem Koernigiem i Kanadyjczykiem Williamsem.

Piąty przedbieg wygrał Metcalfe (Ameryka) w 11 sek. przed Pearsonem (Kanada) i Lambrou (Grecja).

Zwycięzcą szóstego przedbiegu został Jou-

bert (Pol. Afryka) 11 sekund przed Kanadyjczykiem Wrightem i Niemcem Geerlingiem.

Siądmy przedbieg wygrał Japończyk Yoshio-ka w czasie 10,9 przed Holendrem Bergerem i Argentyńczykiem Berra.

HELJASZ NIE WSZEDŁ DO FINAŁOWYCH ROZGRYWEK.

Los Angeles, PAT. Do finałowych rozgrywek w rzucie kulą zakwalifikowali się Amerykanin Sexton — 15,90 m. (rekord olimpijski), Rotheri (Ameryka), Gray (Ameryka), Hirschfeld (Niemcy), Sievert (Niemcy) i Douda (Czechosłowacja).

Heljasz zatem odpadł.

PÓLFINAŁY BIEGU 400 MTR. PRZEZ PŁOTKI.

Los Angeles, PAT. Półfinały 400 mtr. przez płotki przyniosły nast. wyniki: Pierwszy półfi-

Walasiewiczówna — mistrzynią olimpijską

Los Angeles, 2. 8. (telegram własny „Dziennika Bydgoskiego”). W dniu wczorajszym odbył się po czterech przedbiegach finał biegu olimpijskiego na 100 metrów dla pań. Zwyciężyła znakomita lekkoatletka polska Stanisława Walasiewiczówna w rekordowym czasie

Jak zwyciężył Kusociński?

Los Angeles, PAT. Jak już wiadomo, Kusociński wygrał bieg na 10 tys. m., zdobywając dla Polski pierwszy złoty medal olimpijski. Czas Kusocińskiego wynosi 30 minut 11,4 sek. Wynik ten jest nowym rekordem olimpijskim.

Kusociński wygrał bieg lekko, prawie bez walki. Koalicja fińska, składająca się z Iso-Hollo i Virtanena nie była groźna dla naszego mistrza. Iso-Hollo przybył dopiero o 30 mtr. za Kusocińskim, a Virtanen aż o 150 mtr. Kusociński prowadził od startu. Walka, jeżeli tak można to nazwać, toczyła się właściwie pomiędzy Polakiem a obydwojma Finami. Inni zawodnicy nie odegrali większej roli. Na trzecim okrążeniu prowadzenie obejmuje Iso-Hollo. Prowadzi on i przez następne okrążenie, na piątym mija go Kusociński. Na 16 okrążeniu Iso-Hollo atakuje, Kusociński pozwala mu wysunąć się na czoło i prowadzić do ostatniego prawie okrążenia. Na 22 okrążeniu Kusociński znowu wysuwa się na czoło, przyczem pomiędzy nim a Iso-Hollo wywiązuje się zacięta

nał wygrał Hardin (Ameryka) w czasie 52,8 przed Morganem Taylorem (Ameryka) i lordem Burghleyem (Anglia). W drugim półfinale zwyciężył Irlandczyk Tisdall w czasie 52,8 o 2 m. prawie przed Szwedem Areskoug i Włochem Facelli.

FRANCJA ZWYCIĘŻA W PODNOSZENIU CIĘŻARÓW.

Los Angeles, PAT. W rozgrywkach w podnoszeniu ciężarów w ogólnej punktacji zwyciężyła Francja 36 pkt., 2) Niemcy 22 pkt., 3) Stany Zjedn. 20 pkt. Inne punktowane państwa uplasowały się kolejno w nast. sposób: Czechosłowacja 15 pkt., Włochy 14 pkt., Austria 9 pkt., Danja 5 pkt., Argentyna 1 pkt.

PRZEDBIEGI NA 800 MTR.

Los Angeles, PAT. Przedbiegi na 800 mtr. dały poniższe wyniki techniczne: pierwszy przedbieg wygrał Genung (Ameryka) w czasie 1:54,8 o 9 mtr. przed Edwardsem (Kanada) i Powelllem (Anglia). W sprawie tego przedbiegu Francja zgłosiła protest, a to z tego powodu, że Edwards i Powell zderzyli się na ostatnim wirażu. Protest został odrzucony.

W drugim przedbiegu zwyciężył Hornbostel

11,9 sek., bijąc najlepsze Niemki, Amerykanki i Kanadyjki.

Walasiewiczówna jest polską Sokolicą w Ameryce. Mimo kuszących obietnic nie przyjęła obywatelstwa amerykańskiego i startuje w barwach Polski. Z zawodu jest urzędniczką konsulatu polskiego w Nowym Jorku.

walka o prowadzenie. Virtanen zostaje dość daleko w tyle. Ostatnim wysiłkiem Iso-Hollo obejmuje prowadzenie i nie wypuszcza go aż do 24 okrążenia. Na ostatnim prowadzi jeszcze Iso-Hollo. Na wirażu Kusociński przyspiesza jednak tempo i zaczyna się eddalać od Fina. Na prostej dystans pomiędzy Polakiem a Iso-Hollo rośnie. Kusociński bez śladu zmęczenia przerywa pierwszy taśmę o 30 mtr. przed Finem. Publiczność urządziła zwycięzcy wielką owację. Na głównym maszcie ukazał się sztandar polski, a na bocznych flagi fińskie.

KOLEJNOŚĆ W BIEGU NA 10 TYS. M.

Los Angeles, PAT. Techniczne wyniki biegu na 10 tys. mtr. i kolejność zawodników przedstawiają się nast.: 1) Kusociński (Polska) 30:11,4 (rekord olimpijski), 2) Iso-Hollo (Finlandja), 3) Virtanen (Finlandja), 4) Savidan (Nowa Zelandja), 5) Syring (Niemcy), 6) Lindgreen (Szwecja), 7) Renarez (Meksyk), 8) Kitamoto (Japonja), 9) Takenaka (Japonja).

„Święto Morza” — manifestacją potęgi narodu.

W uzupełnieniu naszych wczorajszych wiadomości telegraficznych z Gdyni, otrzymaliśmy dzisiaj poranną pocztą (z 24-godzinnym opóźnieniem, co niezbyt pochlebnie świadczy o organizacji służby pocztowej na tak ważnym odcinku) list, zawierający opis bardziej szczegółowy „Święta Morza”. — Redakcja.

Po odzyskaniu wolności narodu, po odrodzeniu się Państwa Polskiego, mieliśmy już wiele uroczystości i wielkich manifestacji narodowych, lecz nie były to tak zwykłe, potężne objawy zbiorowej woli całego narodu, jakim było Święto Morza.

W tym historycznym w całym słowa znaczeniu dniu, znikły wszystkie różnice stanów, zwały się wszystkie mury narodowych czy religij-

Ks. biskup Okoniewski.

nich odrębności, zatarły się linie politycznych zasieków i okopów partyjnych, a do apelu stała cała Polska, aby zadokumentować, że „nie ma Polski bez morza”, ażeby dać świadectwo światu całemu, a zwłaszcza czyhającym na grabież polskiej ziemi wrogom, że jeżeli zajdzie potrzeba, naród cały stworzy jednolity mur żelazny, o który rozbijają się wszelkie zakusy wrogów.

Jeżeli jeszcze ktokolwiek wątpił bodaj na chwilę, w naszą spoiłość i tężyznę narodową, tego niedzielną manifestacją potęgi narodowej dostatecznie chyba przekonała, że ten skrawek ziemi nad polskim morzem, stał się dla nas taką świętością, która każdej chwili może stać się sztandarem jedności narodowej, pod którym nie zabraknie w razie potrzeby żadnego syna tej ziemi, jeżeli zażądają od niego ofiary krwi i życia.

Już na dwa dni przed samym świętem, prócz pociągów zwyczajnych, przywiozło 24 pociągów nadzwyczajnych dziesiątki tysięcy narodu, ze wszystkich ziem polskich, z najdalszych zakątków Rzplitej od Stołpc do Katowic, od Kołomyj do Wejherowa.

Nie dosyć na tem, gdyż echo tej wielkiej uroczystości odbiło się także w sercach naszych wiernych pobratymców, Jugosłowian, Czechosłowaków i Bułgarów, którzy uczucia swoje zadokumentowali wysłaniem okazałych delegacji biorących udział w naszej manifestacji.

W czasie nabożeństwa solennego na molu rybackim całe wybrzeże, Skwer Waszyngtona, po most pasażerski, a nawet kesony budującego się nadbrzeża zalane były morzem głów ludzkich.

Mszę św. celebrował JE. ks. biskup chełmiński Okoniewski w asystencji ks. prałata Różyńskiego i ks. prałata Lewandowskiego oraz liczne duchowieństwo, wśród którego był również i infułat ks. Bartkowski.

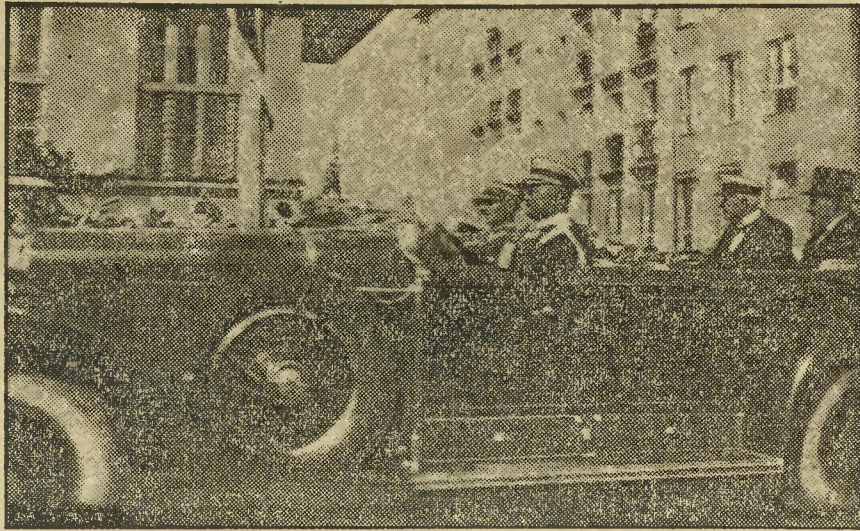
Punktualnie o godz. 11 przybył z Oksywia, na statku wojennym „Mewa” P. Prezydent R. P. Mościcki ze swoją świtą, prezesem ministrów Prystorem, min. Hubickim, wojewodą Kirtiklisem i innymi dostojnikami państwowymi i wojskowymi na molo rybackie, witany gromkimi okrzykami tysięcznych tłumów publiczności.

Podczas mszy św. śpiewały dwa chóry, mieszany Związku Chórów Kaszubskich i znakomicie zgrany chór męski poddoficerów W. P. Tak w jednym jak i w drugim brały udział wysoce wartościowe głosy solowe. Chórom towarzyszyła orkiestra marynarki wojennej. Potężne wrażenie wywarła odśpiewana na zakończenie przez połączone chóry z towarzyszeniem orkiestry pieśń „Bogardzico”.

Ks. biskup Okoniewski wygłosił też z poryjającą wymową i głębokim przejęciem

KAZANIE OKOLICZNOŚCIOWE,

wskazując na wielkie umiłowanie morza przez Chrystusa Pana, który najczęściej i z zamiłowaniem swoje wzniosłe nauki wpał w swych uczniach nad morzem Tyberyjskim, nad nim dokonywał swych cudów, nakarmił tysięcznych tłumów zgłodniałego ludu. Tak też naród polski doczekał się tego cudu, że morze stwarza mu możliwość lepszego bytu, zwłaszcza w obecnych ciężkich czasach wielkiej niedoli. Jak niegdyś do swych uczni łowiących bezskutecznie ryby w morzu Tyberyjskim, Chrystus dokonał cudu zapelniającego łodzie ich obfitym połowem, rzekł „pójdźcie a obiadjcie”, tak też i do nas dziś woła, lecz trzeba, żebyśmy za jego wezwaniem poszli, nie zrażali się niepowodzeniami dotychczasowymi, lecz wytrwałością i silną wiarą, której nam czasem jest brak, dążyli do osiągnięcia naszych celów.

Prezydent Rzeczypospolitej z premierem Prystorem — w samochodzie.

Zakończenie kolonji Z. O. K. Z. w Fordonie.

W dniu 1 sierpnia odbyło się w szkole w Fordonie uroczyste zakończenie I. turnusu kolonji letnich dla dzieci polskich z Niemiec i Górnego Śląska. Przez cały miesiąc lipiec przebywało pod energiczną opieką p. rektora Augustyna i jego pomocników 76 dzieci, odżywiając się, opalając się na słońcu i nabierając potrzebnych sił. Rezultatem miesięcznych kolonji jest choćby to, że każde dziecko przybrało na wadze przeciętnie 1,5 kilograma, nie mówiąc już o korzyściach moralnych i narodowych.

Na uroczystość zakończenia kolonji przybyli z Bydgoszczy przedstawiciele zarządu Z. O. K. Z. i komitetu w osobach pp. dyr. Wody, Teodzieckiego, red. H. Kuminka, Ohlera i Chmielewskich; panie z Czerwonego Krzyża z pp. d-rów Szubertową i dyr. Zawitajową i szereg innych osób. Społeczeństwo miejscowe było reprezentowane przez szereg osób z k. Żurkiem, prezesem koła miejsc. Z. O. K. Z. inż. Szymańskim i bezinteresownym opiekunem lekarskim kolonji p. dr. Buksalkowskim na czele.

Po podwieczorku, podczas którego przygrywała orkiestra 62 pp., stawiona do dyspozycji przez komendanta placu p. rotm. Zawadila, odbyła się wspólna fotografia. Piękne przemówienia pożegnane wygłosili do wzruszonych dzieci p. kier. Augustyn i ks. Żurek, który rozdał dzieciom medalički.

Dzieci, wyjeżdżające w dniu 1 bm. tzn.

jącym filmem jest „Rinaldo Rinaldini” słynny rozbójnik włoski z Luciano Albertinim, znakomitym lekkoatletą-artystą w głównej roli.

Publiczność przoszona jest o punktualne przybycie na przedstawienie ze względu na tlok. Początek o godz. 6,45 i 8,45.

NOWOŚCI wyświetla przepiękny dźwiękowiec pt. „Miasto miłości”. Ramon Navarro, który gra główną rolę, wyreżyserował ten film nadzwyczaj starannie, umiejętnie, stosując partje dialogowe i śpiewacze. Cudne zdjęcia tworzą rzadką oprawę. Piosenki Navarra to powab tego filmu, zrealizowanego z podziwu godnym artystem. Wrażenie wywołuje niezapomniane.

REWJA wyświetla fascynujący film, dotąd w Bydgoszczy niewidziany pt. „Szatan gry” (dama pik) z Jenny Jugo i Rudolfem Forsterem w rolach głównych. Na scenie przy współudziale nowozaangażowanych sił artystycznych świetna rewja T. Ordońskiego „A kuku?!”

Po skończonym nabożeństwie przemawiał jeszcze b. min. Kwiatkowski, witany owacyjnie i z wielkim zapalem przez zgromadzonych. Mowa jego, jak zazwyczaj, budziła jak największe zainteresowanie, gdyż poruszała bardzo aktualne zagadnienia i nacechowana była wielkim umiarem, a mimoto wielką siłą przekonywującą. Starosta krjowy p. Łącki wręczył P. Prezydentowi

ADRES HOLDOWNICZY OD SAMO-RZĄDÓW ZIEMI POMORSKIEJ,

składając równocześnie solenne przyrzeczenie niezłomnej wierności tej ziemi dla Rzeczypospolitej, oraz ślubując bronić morza polskiego do ostatniego tchu synów tej ziemi.

Z wielkim uznaniem podnieść jeszcze należy z nadzwyczajnym smakiem urządzony ołtarz oraz łożę dla P. Prezydenta R. P. i ks. biskupa Okoniewskiego, jak również znakomicie przemyślane rozplanowanie miejsc dla publiczności.

Jest to dziełem znanego chlubnie jeszcze z P.W.K. architekta inż. Müllera, który przy pomocy dyrektora miejskich ogrodów w Poznaniu p. Marcińca w ciągu trzech dni wypracował imponującą swym wyglądem i celowością świątynię pod gołem niebem.

Nadzwyczajnie barwne wyglądały poszczególne grupy etnograficzne, w przeslicznych strojach ludowych. Szkoda jednak, że w pochodzie nie wzięła udziału obudzająca największą sen-

Goście z Śląska Cieszyńskiego.

sację i podziw swymi przeslicznymi i bogatymi strojami, grupa Ślązaczek z Cieszyńskiego.

Na obchód przybyła też sędziwa ordynatowa Zamowska. Podczas całej uroczystości panował wszędzie wzorowy ład, porządek i bezpieczeństwo.

Mimo nagromadzenia się, jak się z miarodajnego źródła dowiedzieliśmy, przeszło 80.000 uczestników z całego kraju, policyjnych wypadków i to drobniejszej natury (4 wypadki opilstwa i 2 wypadki drobnych kradzieży) było tylko 6 w ciągu nocy z dnia 30 na 31 lipca, co jest dowodem znakomitej organizacji służby bezpieczeństwa, za co wyrazy uznania należą się przede wszystkim Komisarjatowi Rządu i Komendzie Policji Państwowej w Gdyni.

Burza nad Bydgoszczą.

Niezwykle parny dzień wczorajszy zwiastował nadejście burzy, tembardziej, gdy na horyzoncie już w południe ukazały się złowróżbne chmury.

W godzinach popołudniowych doszło do lekkich wyładowań elektrycznych w atmosferze, wieczorem natomiast na dobre rozszalała nad Bydgoszczą gwałtowna burza z piorunami. Równocześnie zerwała się straszna wichura. Wszystko pouciekało z ulic i schroniło się w pobliskich domach. Burza trwała przeszło godzinę.

Straż ogniowa zaalarmowana została około godz. 8,30 do parowozowni znajdującej się przy Głównym Dworcu. Tam piorun uderzył w przewód elektryczny remizy parowozowej i wzniesił pożar. Straż pożarna zdołała pożar zlokalizować i w krótkim czasie ugasić. Szkody są nieznaczne.

Przed wycieczką sól do nóg Jana. Doświadczony taternik, zamiłowany turysta, nigdy nie zapomni przed wycieczką żadnego najdrobniejszego nawet szczegółu, który przydałby mu się w czasie drogi. Nic więc dziwnego, że każdy turysta skwapliwie zaopatrza swój plecak w paczkę Soli do Nóg Jana, by przy najbliższej okazji odpoczynku przygotować zbolalym i przemęczonym nogom odżywcza kąpiel, przywracając energię i łagodząc swędzenie skóry. Po kąpeli w Soli Jana, nogi, którym powróciła siła i energia, mogą dalej z powodzeniem iść na podbój szczytów górskich. Sól do Nóg Jana i rozum ludzki zwyciężają każdą przeszkodę. (1199)

Konduktor tramwajowy utonął w oczach rodziny. 18-ta ofiara kąpeli w Bydgoszczy.

Wypadki utonięć w naszym mieście mnożą się w tym roku zastraszająco: zanotować trzeba osmnastą z rzędu ofiarę kąpeli. Wczoraj bowiem w godzinach wieczornych miasto nasze obiegła straszna wieść o nowym, smutnym wypadku utonięcia

43-letniego konduktora tramwajowego Franciszka Lipskiego,

zamieszkałego przy ulicy Grunwaldzkiej 71.

Zona z córeczką s. p. Lipskiego już wcześniej udały się do stawu przy ul. Siedleckiej, ażeby zażyć kąpeli. Mąż po służbie o godzinie 1/4 i spożyciu obiadu podążył za nimi, gdyż dzień był upalny. Kąpał się on

po raz pierwszy w tym roku.

Nagle około godziny 5 pop. znajdując się w środku stawu p. Lipski zaczął gwałtownie krzyknąć „ratunku”. Zona bezradna załamywała ręce i zaalarmowała okolicznych mieszkańców. Pierw-

szy pospieszył z pomocą p. Niemczewski, rzucając tyczkę do wody. Tu Lipskiego jednak siły opuściły zupełnie i nie był w stanie uchwycić tyczki. Znikł nagle zupełnie w wodzie. Następnie wyruszone czółenkiem. Wydobyto po

10-minutowej akcji ratunkowej

ciało Lipskiego. Niestety było już zapóźno! Lipski nie dał znaku życia, mimo różnych stosowanych zabiegów. Rozpacz żony i córeczki oraz brata tragicznie zmarłego, będących świadkami utonięcia była bezgraniczna.

Lekarz stwierdził tylko śmierć.

Pogotowie odwiozło zwłoki do kostnicy przy ulicy Szubińskiej.

Lipski był konduktorem tramwajowym od 1918 roku, cieszył się dobrym zdrowiem i był niezwykle ostrożnym.

— Włamanie do mieszkania. Do mieszkania Jana Kuntzla, przy ul. Gdańskiej 101, włamali się nieznanzi złodzieje i skradli mu większą ilość garderoby, wartości przeszło 700 złotych.

PROGRAM W KINACH.

CORSO. W dalszym ciągu doskonały 2-serjowy program pt. „Djabelski pazur” — razem 20 aktów. Ceny znizzone.

KRYSTAL. Dziś premiera obrazu najnowszej produkcji i najnowocześniejszej treści pt. „Raj ukradziony”. Niezmiernie ciekawa historia dwójga ludzi, którzy przez grzech i występki kroczą do nowego życia, pełnego szlachetnych uniesień i celów. Gra Nancy Caroll i Phillipsa Holmesa silnie podkreślająca charakterystyczne postaci, pomysłowa dekoracja, naturalne tło wypadków, oraz udźwiękowanie subtelne dają całość o wrażeniach niezatartych. Prócz tego nadprogram.

MARYSIENKA. Ze względu na powodzenie obrazu pt. „Jad miłości” pójdzie to arcydzieło jeszcze dziś i jutro. Bo któżby nie chciał zobaczyć Ramona Navarro w jego pięknej roli młodego marynarza. Drugim niemniej interesu-

Matka Boska Anielska.

Święto Matki Boskiej Anielskiej obchodzone jest szczególnie uroczysto w dniu 2 sierpnia w kościołach i klasztorach reguły św. Franciszka z Asyżu. Nosi też nazwę Porcjunkuli. Słowo łacińskie, zdrobniałe oznacza małe dziedzictwo, cząsteczka. Tak nazwał św. Franciszek mały kościółek, który otrzymał w darze od Benedyktynów w Asyżu. Wybudowali go w 352 r. pustelnicy z Palestyny pod wezwaniem „Najświętszej Marii Panny Jozafackiej”, gdyż mieli w nim złożyć jakieś cenne relikwie z grobu N. Panny z doliny Józafata. W dwieście lat potem osiedli tu Benedyktyni.

Św. Franciszek ukochał to miejsce. Przed końcem 1208 r. odrestaurował kościółek i odtąd tu najchętniej się modlił, tu otrzymywał objawienia, tu mu się ukazywała Matka Boska i Pan Jezus i śpiewali anieli. Nazwał go porcjunkula, małym swoim dziedzictwem, a dla śpiewów anielskich nazwał go „Marij Panny Anielskiej”. Tu mu Chrystus obiecał, że każdy, kto w oznaczonym dniu pomodli się w tym kościółku, otrzyma po Spowiedzi i Komunii św. odpuszczenie wszystkich kar, i odesłał go do swego namiestnika. W r. 1217 papież Honorjusz III wyznaczył po wieczne czasy termin otrzymania tej łaski na dzień 2 sierpnia.

Sokół żeński.

Ćwiczenia drużyny dziś we wtorek o 7 w szkole Konarskiego. Wszystkie ćwiczące winne obowiązkowo stanąć.

Naczelniczka.

Przybłąkał się gołąb z obrączką numerowaną. Do odebrania ulica Nakielska nr. 111, I ptr. prawo.

Zamach samobójczy tancerki kabaretowej.

W wczorajszy poniedziałek w godzinach wieczornych usiłowała popełnić samobójstwo 20-letnia tancerka kabaretowa Mira Michalska. Desperatka wypila wielką ilość esencji octowej w swym mieszkaniu przy ulicy Petersona 16. Na szczęście zaalarmowano na czas Pogotowie Ratunkowe, które odwiozło ją do Lecznicy Miejskiej. Natychmiast poczynione zabiegi lekarskie zdołały ją utrzymać przy życiu. Jaka była przyczyna targnięcia się na życie młodej

dziewczyny, w tej chwili niewiadomo. Droga tancerki kabaretowej nie jest ustalana różami. Samobójczyni niedawno jeszcze występowała w lokalu „Pod Strzechą”.

Życia towarzysystw.

Oddział kolarzy Sokół V. W środę zebranie plenarne w lokalu Małeckiego (4 słuza). Punktualnie o 8-ej.

Orkiestra Sokoła V. W środę 3 bm. o godz. 20-ej zebranie w lokalu Mellera, Pl. Piastowski. OPN. Gwiazda. W środę, 3 bm. o 18 zawody piłki nożnej II drużyny z II KKS. Sparta na boisku Sparty.

Tow. śpiewu Lutnia. Dziś o 8-ej zebranie plenarne.

Bydgoski Chór Męski. Dziś we wtorek o 20-ej zebranie plenarne. O 19 zebranie zarządu.

Tow. Powst. i Woj. Bielawy-Skrzetusko. Zebranie zarządu w środę, 3 bm. o 20-ej. Zebranie plenarne w piątek, 5 bm. o 20 w lokalu Rzeźni Miejskiej.

Stow. właścicieli kiosków. Plenarne zebranie w środę, 3 bm. o 20-ej w lokalu Pod Lwem. Sokół IV Bielawy. W środę, 3 bm. o godz. 19.30 odbędzie się zebranie plenarne w sali Rzeźni Miejskiej. Ćwiczenia odbywać się będą we wtorki i czwartki w lesie na Bielawach.

Zw. Młodych Drogerzystów. Zebranie 4 bm. o godz. 8-ej w salce Pod Lwem. Ważne sprawy, m. in. referat kol. Wilanowskiego „Źródła kryzysu gospodarczego” i sprawa wycieczki do Gdyni

Uwaga, sokolice okręgu V.

Dziś we wtorek wieczorem o godz. 7 ćwiczenia wszystkich oddziałów żeńskich w szkole Konarskiego.

Obowiązkiem wszystkich druhen ćwiczących jest stanąć do szeregu.

Fr. Sosnowska, naczelniczka.

Zł 5,— złożyła N. N. na pomnik Serca Jezusowego przy Placu Poznańskim.

Butelka piwa eksplodowała. Przy odciążeniu węglikiem pękła w Browarze Bydgoskim butelka piwa, a odłamki szkła zraniły lekko w pierś pracownicę Matyldę Liczmańska. Odwiedzono ją do Lecznicy Miejskiej. Stan jej nie budzi obaw.

Wybiecie szyby w oknie wystawowem. Dziś rano o godz. 4.40 nieznanymi sprawcy — prawdopodobnie pijacy — wybili szybę w oknie wystawowem firmy Wilhelm Kopp, przy ul. Mostowej. Kradzieży nie dokonano.

Tow. Kupców Detalistów br. społ. Zebranie miesięczne w czwartek 4 bm. o 20.30 w Resursie Kupieckiej. Zamówienia na wspólny zakup cukru przyjmuje Bank Ludowy do czwartku, 4 bm. godz. 13-ej.

Szopen. Lekcja śpiewu w środę i piątek o godz. 19.30 u p. Kleinerta, ul. Wrocławska.

Kat. Tow. Robotników Polskich przy kościele św. Trójcy. Zebranie zarządu w środę, 3 bm. o godz. 6 w salce parafjalnej.

Związek Pracowników Kupieckich. Zebranie plenarne w środę, 3 sierpnia o godz. 20-ej w Resursie Kupieckiej, z interesującym referatem słuch. Uniwer. Warszawskiego p. Fibichau. Na porządku dziennym szczegóły wycieczki do Gdyni.

Sokół III. Ćwiczenia druhen dziś we wtorek o 19-ej w szkole przy ul. Konarskiego. Obecność wszystkich druhen konieczna.

SMP. Białych Orłąt. Dziś, 2 bm. o godz. 19.30 zebranie plenarne w Domu Katolickim. Uprasza się o przybycie zawodników, biorących udział w zawodach w Łabiszynie.

Tow. Czeladzi Kat. Zebranie w środę, 3 bm. o godz. 20-ej połączone z wykładem nauczyciela p. Marcinkowskiego. Na porządku obrad sprawa wycieczki do Koronowa.

Dzwon. Lekcja śpiewu dziś, 2 bm. punktualnie o godz. 20-ej w szkole na Okołu. Po lekcji zebranie informacyjne w sprawie wycieczki do Koronowa.

Bank Polski płacił dnia 2 sierpnia za:

dolary amerykańskie	8,89—87
funty szterlingów	31,09
franki szwajcarskie	173,17
franki francuskie	34,83
marki niemieckie	208,50
guldeny gdańskie	173,17
liry włoskie	45,12
korony czeskie	25,80

Dywany, firany
chodniki, obicia meblowe
poleca (24223)
„Dekora”
Gdańska 10 (165), I ptr.
Tel. 226.
Szczególną uwagę zwraca się na specjalną szwalnię stylowych i modnych firan.

Swinki morskie
kupi (14636)
Miejski Instytut Higjeny
w Bydgoszczy
ul. Marszałka Focha 5
tel. 178

Własność
z powodu rodzinnych stosunków wydzierżawie natychmiast lub od 1. 10. br.: dobrą piekarnię połączoną z interesem kolonij, zajazdem, dobre położenie, stacja, kościół i szkoła w miejscu. Dobra egzystencja dla piekarzy i kupców celem usamodzielnienia się. Do objęcia 8—10 000 pożądanego, bez odstepnego. W rachubę wchodzi tylko pierwszorzędni dzierżawcy z dobrymi referencjami. Łask. zgł. do Dz. Bydg. pod „G. N. 11”. (14573)

POLECENIA
Restauracja
pod „Lechem” poleca smaczne obiady i kolacje już od 0,70 zł. nowy gospodarz. Franciszek Greifa, Sw. Jańska 22. (9300)

SPRZEDAŻE
Skład
kolonjalny z towarami, mieszkaniem w śródmieściu, 2000 zł. Wiadomość Śniadeckich 20, zakład krawiecki, Wilk. (14609)

Sprzedam
kabaret na dogodnych warunkach. Kabaret prosperuje dobrze. Sprzedaje z powodu stosunków rodzinnych. Zgł. pod „Kabaret” Dz. Bydg. Grudziądz. (14614)

Skład
kolonjalny tania na sprzedaż. Zgłosz. agent. Dzien. Bydg. Tczew. (14622)

Wille
w Puszczykowie (letnisko 14 klm. od Poznania, co pół godziny kolej i autobus), 8 pokoi komfortowych z ogrodem blisko dworca na korzystnych warunkach przy wpłacie 20—25.000 zł. sprzedam. Oferty do Dzien. Bydg. pod „Okazja A.” (14620)

Na
sprzedaż dwa składy. Spożywczy, Kawiarnia, mieszkanie, z powodu choroby. 2500 zł. w ratach. Oferty „Dobra egzystencja” do Dziennika Bydgoskiego. (14627)

Sprzedam
lub zamienię dom w śródmieściu, dochód 7.000 na majątek. Zgł. pod „Dobra okazja” Dzien. Bydg. Grudziądz. (14613)

Dom
centrum miasta 3 pokoje wolne, wpłaty 5.000. Wiad. filja Dzien. (9276)

Sprzedam
skład kolonjalny z towarami i mieszkaniem natychmiast. Toruń - Mokre, Wybickiego nr. 67. (14612)

Maszyny
do pisania Royal i Remington przystępnie sprzedam. Adres wskaże filja Dzien. Bydg. (9269)

Majątków
150—500 mórg dla poważnych reflektantów celem kupna i dzierżawy poszukuje Behr, Bydgoszcz Dworcowa 24. (14592)

Dom (14578)
przy Rynku ze składami, wolne mieszkanie, dochód 5.000, cena 32.000. Biuro „Emeryt” Mostowa 3.

Pościele
tania sprzedam. Adr. filja Dzien. (9296)

Dobrze
utrzymany wózek dla dziecka na sprzedaż. Dworcowa 96, m. 2. (9295)

Kuchnia (9294)
sypialnie surowe, malowane korzystnie sprzeda stolarnia. Chwytowo 4.

Pianino
dobre, zagraniczne, sprzedam. Adres filja. (9291)

Dwa
wagony kafi do pieców III gatunku (tylne) odda za bezcen Fabryka kafi, Skórcz, Pomorz. (14617)

Więcej sprzedasz! Więcej zarobisz!

Pieniądze sypać Ci się będą jak z rogu obfitości jeżeli częściej umieścisz ogłoszenie w „Dzienniku Bydgoskim”.

Kto na reklamę grosze żałuje — Ten się do plaży przygotowuje!

Sklep
kolonjalny z towarami 2 pokojowe mieszkanie sprzedam tania byle zaraz. Adres Dzien. (14594)

Pianino
pierwszorządne sprzedam. Śląska 5, m. 2. (11694)

Kuchnia
westfalska na sprzedaż. Gdańska 134, m. 10. (9277)

Plac
budowlane tania na sprzedaż. Wiadomość Kozielskiego 25, Bielawki. (13490)

KUPNA

Młyn (9274)
wodny ewentl. motorowy kupię. Szczegółowy opis urzędzenia, miejscowość, cena, wpłata. Behr, Bydgoszcz, Dworcowa 24.

500—2.500
mórg dla poważnych reflektantów celem kupna i dzierżawy poszukuje Behr, Bydgoszcz, Dworcowa 24. (14593)

POSADY WOLNE

Urzednik
gospod. samodzielny, żonaty potrzebny. Podanie warunków pod „U. G.” filja Dz. Bydg. (9297)

Fryzjerka
potrzebna zaraz. Śniadeckich 32, Cymmer. (9283)

Szofera
500 złotymi poszukuje. Gamma 4, 3. (9285)

Potrzebna
służąca dobre gotowanie do wszystkiego, skromnych wymagań. Unja Lubelska 5—1. (9279)

Potrzebne (14602)
kobiety do pracy w ogrodzie. Wiad. ul. Szczyńska 4.

Służąca (9275)
może się zgłosić. Gdańska 63, mistrz rzeźnicki.

POSADY POSZUKUJA

Samodzielna
gospodyni z bardzo dobrymi świadectwami, znająca wszelką pracę wchodzącą w zakres gospodarstwa domowego, poszukuje posady do samotnego starszego pana. Zgłosz. do Dz. Bydg. pod „Samodzielna”. (14599)

Panienska
ukończyła szkołę handlową, biegła w polskim i niemieckim poszukuje posady jako maszynistka wzgl. ekspedjentka najchętniej w zawie. Wiadomość Śniadeckich 25, Wilk, krawiec. (9283)

Szofer
rzeźnik z praktyką starszy szuka posady zaraz lub później. Zgł. Dzien. pod „Szofer-rzeźnik”. (14574)

Kłóra
z pań przyjmie skromną, rzetelną służącą. Of. pod „Rzetelna” Dz. Bydg. (14603)

Dziewczyna (9290)
z gotowaniem szuka posady do wszystkiego. Of. prosię, filja pod „Czysta”.

Dziewcze (14601)
14 letnie poszukuje posady do dziecka. Zgłoszenia Drzewiecki, Gołębia 60.

POKOJE

2 umebl.
pokoje z osobnym wejściem dla panów lub dobrej krawcowej do wynajęcia. Śniadeckich 31, II piętro. (9278)

Pokój
Grodzka 4, m. 4. (9281)

Pokój (9284)
wynajmę, fortepian, ewtl. utrzymanie. Gamma 4, 3.

Pokój
słoneczny umebl. z osobnym wejściem, nadający się na biuro zaraz do wynajęcia. Dworcowa 92, mieszkanie 6. (9289)

Pokój
słoneczny. Cieszkowskiego 15, m. 5. (9288)

Dobrze
umeblowany pokój wynajmie. Cieszkowskiego 20 parter. (9286)

Poszukiwany
pokój ciepły od września używaniem gazowej łazienki. Of. „Ciepły”, filja Dziennika. (9292)

Pokój
umeblowany. Jezuicka 10, I piętro. (14619)

MIESZKANIA

Mieszkanie (9280)
1 i 2 pokoje, czynsz roczny. Adres w Dzienniku.

Mieszkanie
7 pokoi zaraz do wynajęcia. Gdańska 52, gospodarz. (9298)

5 pokoi
frontowych, służbowy, kąpielowy, przystępnie wydzierżawi gospodarz. Słowackiego 1 — portjer. Warunki telef. 2222. (14606)

1 i 2 (14610)
pokoje z kuchnią wydzierżawię. Wiadomość Śniadeckich 25, Wilk, krawiec. (9283)

DZIERŻAWY

Kawiarnię (14607)
restaurację (lokal komfortowy), letnią werandę, przystępnie wydzierżawi gospodarz. Gdańska — Słowackiego 1, portjer. Warunki telefonem 2222.

Hodowca (14621)
zwierząt futerkowych właściciel fermy poszukuje dzierżawy domu mieszkalnego na terenie z wodą płynącą-strumykiem, źródło lub przy wodnym młynie, ewtl. przyjmie wspólnika posiadającego wymagany teren. Oferty do Nowy Kurjer Poznań pod „9.000”.

Poszukuje
dzierżawy dobrze zaprowadzonego interesu rzeźniczego z kompletnym urządzeniem. Oferty z dokładnym opisem proszę skierować do filji Dz. Byd. Dworcowa 5, pod „Rzeźnictwo”. (14572)

LETNISKA

Letników (14618)
z inteligencją przyjmują na sierpień, połowę września, majątek, jezioro, las, park, 4 krotnie dobre odżywienie 5 zł dziennie. Zgł. Majątek Rokoczyń, p. Starogard.

RÓŻNE

Unieważniam
zgubiony dowód osobisty i książkę wojskową, znalazę proszę o zwrócenie za wynagrodzeniem. Hejza Alojzy. (9287)

Poszukuje
pożyczki 6.500 zł, na spłatę hipoteki gospodarstwa rolnego. Oferty Dziennik Bydgoski Toruń, pod „Hipoteka”. (14611)

Zgubiono
przy ulicy róg Sienkiewicza Śniadeckich przy drogerji o godzinie 3.45 50 złotych, osoba poszkodowana prosi o zwrot takowych za wynagrodzeniem do redakcji Dz. Bydgoskiego. (14570)

Zaginął
pies (wyżeł) brązowy długoszerski do oddania za wynagrodzeniem Rejtana 6. (14608)

MATRYMONIALNE

2 miłe
blondynki 26 i 28 lat, wyzn. ewang. z wyprawą i małą gotówką, pragną roznać panów, celem ożenku. Of. pod „Ly-My” do Dz. Bydg. (14624)

Dr. Stefan Gaszyński
choroby kobiet-akuszerja
Gdańska 71 - tel. 40.

Wróciłem
Dr. med. Senikowski
od 10-12-tej i od 4-6-tej (9263)
Plac Wolności 1. Telefon 624.

Kapelusz i ubranie
tak nie upiększą Panią
oraz córkę twoją jak:
krem, mydło
„HALINA“
Mag. Farm. W. Paździerskiego
Odświeża cerę, usuwa
piegi, wagi, żółte plamy
i t. p. Sprzedawca
w aptekach, drogerjach
i perfumeryjach.
Fabr. skład
Pharmachemia
Bydgoszcz. (7900)

Motor
14597
ropowy 8-10
km. kupię. Oferty do
Dz. Bydg. pod „M. S.“

„Avisan“
to najskuteczniejszy
środek przeciw chole-
rze drobiu. Zadać
w aptekach
i drogerjach. 10133

„Stała Okazja“
ul. Gdańska 10, tel. 1930
poleca po wyjątkowo
okazyjnych cenach
jadalki, sypialki,
gabinet męski,
biurko i różne
meble pojedyn-
cze, łóżka dzie-
cięce, dywany
perskie, modli-
tewnik, pasluc-
ki, porcelanę na
18 osób, obrazy,
lampy, żyrando-
le, ształaż do 2
okien wystawo-
wych, oszkloną
gablotkę, urzą-
dzenie dla kol.,
piec gazowy dla
restauracji, ma-
szyny do pisania
Corona, ideal,
Underwood, A-
dler, kasorejest.
National, kurtki
skórkowe, palta
męskie i dam-
skie, siódło mę-
skie, siecirybac-
kie i wiele innych
rzeczy. (9282)

Wróciłem
Dr. Sieluzycy
ul. Bernardyńska 3.
24631

Elysium ul. Gdańska 68
WYSTĘPY ZNAKOMITYCH ARTYSTÓW
Pierwszorzędna orkiestra pod batutą
słynnego i ulubionego kapelmistrza
Carlo Castellani
Dancing Miły pobyt
Potrawy i trunki po niskich cenach. 14634

Po 22-letniej praktyce w Gnieźnie
przeniosłem moją kancelarię

do BYDGOSZCZY
Dr. Chr. Jurek
Adwokat i Notariusz.

14616)

Biuro mieści się: Dworcowa 8, I. w domu F-y St. Szukalski — Nasiona.

MAGISTRAT MIASTA BYDGOSZCZY
Wydział VIII (Urząd Budown. Naziemnego)
ogłasza niniejszem

PRZETARG

publiczny pisemny na „Warunkach obowiązujących przy ubieganiu się o roboty i dostawy miejskie w Bydgoszczy“ na roboty:

- 1. malarskie i lakiernicze
- 2. ślusarskie:

- a) żelazne balustrady schodowe
- b) żelazne klapy wentylacyjne

u nowej szkoły powszechnej na Bielawkach.
Kosztyrosy przetargowe nabywać można w godzinach urzędowych począwszy od dnia 3-go sierpnia br. godz. 9-tej za opłatą 1.— zł w Wydziale VIII. ul. Jana Kazimierza 5, I ptr., gdzie udzielać się będzie również bliższych wyjaśnień i gdzie zostaną wyłożone do wglądu rysunki oraz projekt umowy.

Oferty składane należy we wskazanym Urzędzie w nieprzekraczalnym terminie do dnia 8 sierpnia b. r. godz. 10-tej, o której nastąpi otwarcie ofert.

Do oferty należy dołączyć kwit na złożone w Główniej Kasie Miejskiej wadium w wysokości 5% (słownie pięć procent) sumy oferowanej.

Bydgoszcz, dnia 1 sierpnia 1932 r.

(—) Inż. arch. Raczkowski, Rada budown.

Przyczepka
ca. 7 i pół tonny na pełnych gumach, zupełnie nowe nadwozie o bardzo lekkim chodzie tanio na sprzedaż. (14630)
E. Schmiede
ul. Żmudzka nr. 11.
Tel. 753. Tel. 753.

SÓL DO NÓG JANA
UZDRAWIA
Najbardziej dokuczliwym schorzeniem jest dolegliwość nóg. W okresie dni ciepłych naskórek nogi jest mniej odporny i przy niezastosowaniu właściwego środka następują różne komplikacje, które zazwyczaj wywołują poważne choroby nóg. Odciski, odparzenia, obrzęki, stwardnienia skóry, pocenie — po zastosowaniu **Soli do nóg Jana** całkowicie znikają. O skutecznym działaniu kąpieli nóg w **Soli Jana** świadczy wymownie list, który poniżej drukujemy „Sokołów”
Szanowny Panie.
Donoszę uprzejmie, iż Pański preparat podziałał wysmienicie. Po pierwszym użyciu **Soli Jana** nagniotki prawie całkowicie zniknęły.
Łączę wyrazy szczerzej podziękuję i kreślę się z poważaniem W. Szurkowski.
Takich podziękowań otrzymujemy tysiące. 15 minutowa kąpiel w **Soli do nóg Jana**, dzięki zawartości soli leczniczych usuwa wszelkie dolegliwości nóg i zapobiega tworzeniu się nowych chorób. **Sól Jana** daje nogom świeżość siły po każdym nawet największym przemęczeniu. (14636)

Ogłaszajcie się w „Dzienniku Bydgoskim”!!!

POLECENIA
Strzelaj (9978) do rogiaczy, kaczek, i t. d. tylko z broni i amunicją firmy „Hubertus“, ulica Grodzka 8, narożnik Mostowej, tel. 652. Ceny bezkonkurencyjne, naprawa broni, montowanie lunet.
Wózki (11844) dziecięce największy wybór, najnowszych modeli, najtaniej Długa 5 „Rower”.
Rowery 165,— wszelkie części, reperacje pód darmo Długa 5 „Rower”. (11845)
Budujemy domy, wille w każdej miejscowości na długoletnie spłaty. Of. „Par” Poznań pod „56,88”. (14538)

Sprzedam (14625) zaraz mój majątek 420 mórg ziem pszenno-bu raczanej i 36 mórg (50 letniego) lasu, z pełnym żniwem i na korzystnych warunkach. Położenie piękne i dogodne nad szosą, duży ogród i park, budynki maszynowe, inwentarz żywy i martwy kompletny. Wpłaty potrzeba 80.000 zł. Aniela Kaeka, Dzierżążno, pocz. i kolej Morzeszczyn (Pomorze).
Kolonijka z towarem, urządzeniem sprzedam za 1.900 zł. Adr. w Dzien. (9299)
Stół składowy, łóżko, szafy sprzedam tanio Stolarnia, Kordeckiego 23. (14637)
Basen (9266) z rybkami tanio sprzedam. Sniadeckich 4, m. 5.

POSADY WOLNE
Przyjmujemy (14632) za dobrem wynagrodzeniem zredukowanego pracownika czkę) do lekkiej pracy. Pożądane szerokie znajomości. Fachowość zbyteczna. Zgłosz. „Gozakred”, Lwów, Wałowa 11.
Podróżujących w każdej miejscowości na zamki patentowe i lampki magnetyczne do samochodów. Pod „M.” do Dzien. (14639)
Posadę otrzyma posiadający sto zł. Of. Dz. „P. 100”. (14583)
Fryzjer ondulator potrzebny. Lorenec, Łabiszyn. (14577)

Służąca z gotowaniem, prasowaniem i dobrmi świadectwami potrzebna. Gdańska 86, I p. (9265)
Służąca umiejąca gotować może się zgłosić. Dworcowa 54 II ptr. (14642)
Służąca lubiąca dzieci poszukuje posady. Oferty Dzien. „Służąca”. (14638)
Dziewczyna do obsługi gości potrzebna. Hermana Frankiego 17, restauracja. (14597)
Uczeń fryzjerski może się zgłosić zaraz. Leon Rejewski, Łasin. (14623)

Bezdomna uczciwa rodzina poszukuje 1-2 pokoi, zapłaci 2 miesiące z góry, najchętniej przyjmie portjerstwo. Zgłosz. Dzien. Bydg. „R. G. 20”. (14641)
Mieszkanie 6-pokojowe od gospodarza, wolne. Cieszkowskiego 11. (14589)
Mieszkania wolne jedno-, dwa- i trzy-pokojowe poleca biuro handlowe, Długa 16. (14584)
Mieszkanie 7 pok., komfort, telefon, ogródek, czynsz korzystny, przy pryncyp. ulicy, i piętro do oddania. Zgłosz. pod „Korzystne” do filji Dzien. Bydg. (9204)

Umeblowany pokój do wynajęcia. Chwytwo 13, m. 3. (14598)
Pokój 14694 Plac Piastowski 17, m. 7.
Frontowy pokój, osobne wejście, w dobrym domu zaraz wynajmę. Kujawska 2, m. 6 (Zbożowy Rynek). (14588)
Pokój umebl., osobny. Król. Jadwigi 3, m. 4. (14591)
Dwa eleganckie pokoje umebl. wynajmę. Zacisze 7, mieszkanie 3. (9267)
Pokój niekrepujący, łazienka, telefon. Plac Wolności 1, II, m. 4. (9293)

RÓŻNE
Epilepsję (9208) leczę szybko, niezawodnie jednorazowo, porcja 10 zł pobraniem pocztowem. Skrytka 10, Bydgoszcz.
Kto dopomoże pożyczką na wyjazd do uzdrowiska przystojnej urzędnicze. Filja Dzien. „Wdzięczność”. (14576)
Wycieczki! (14569) Kto lubi wspólne wędrówki piesze? Zgl. „Wakacje urzędnika” Dz. Bydg.
Unieważniam zgubioną książkę wojskową. Bernard Kroc. (14605)
Ostrzegam przed wynajęciem bez mojej zgody mieszkania w domu moim przy ulicy Szczecińskiej 1. Gliszczynski. (9245)
Zabraniam komukolwiek nabycia mieszkania przy ul. Pomorskiej 43 od p. Sodka jak również od drugich lokatorów. Gospodyni domu. (14641)

SPRZEDAŻE
Gościniec z koncesją na wyszynk jedyny w kościelnej wsi, nowe zabudowania, salka i 5 mórg ziemi na sprzedaż. Cena 46.000, wpłaty 16.000, bez towaru, reszta na hipotece, płatna ratami w 15 latach. Bol. Ig. Kamiński, Pakość. (14590)
Sprzedam (9273) 13 mórg z zabudowaniem, nadaje się na ogrodnictwo, 6000 zł. Gburczyk, Jackowskiego 36.

Kanape 2 fotele, stół eleg., lampę za bezcen sprzedam. Chocimska 3, m. 2. (9272)
Wózek dziecięcy na paskach bardzo dobrze utrzymany na sprzedaż. Król. Jadwigi 10 m. 8. (14640)
Prasa do wyciskania soków, przedmioty kuchenne oraz spodnie i buty do motocyklu sprzedam. Nakielska 45, m. 5. (9301)

POSADY POSZUKUJĄ
Kupiec zbożowiec 38 lat, Poznańczyk, zdolny, doświadczony, energiczny (ostatnio 2 lata prakt. 20 ton. młynie) poszukuje odpow. stanowiska. Łask, zgłosz. Dz. Bydg. „K. Z.” (14626)
Bluralistka biegła poszukuje zajęcia. Of. do filji pod „G.” (9271)
Panienska ukończonych 6 klas gimnazjum, z dobrej rodziny szuka posady, najchętniej do dzieci z udzielaniem lekcji, miejscowość obojętna. Zgl. Dz. Bydg. „R. G. 20”. (14640)

POSADY POSZUKUJĄ
Kupiec zbożowiec 38 lat, Poznańczyk, zdolny, doświadczony, energiczny (ostatnio 2 lata prakt. 20 ton. młynie) poszukuje odpow. stanowiska. Łask, zgłosz. Dz. Bydg. „K. Z.” (14626)
Bluralistka biegła poszukuje zajęcia. Of. do filji pod „G.” (9271)
Panienska ukończonych 6 klas gimnazjum, z dobrej rodziny szuka posady, najchętniej do dzieci z udzielaniem lekcji, miejscowość obojętna. Zgl. Dz. Bydg. „R. G. 20”. (14640)

2-3 pokojowe mieszkanie poszukuje młode małżeństwo. Oferty do Dziennika Bydg. „2-3 pokoje”. (14606)
Pokój (kuchnię) rocznym czynszem wydzierżawię. Długa 5. Gospodarz. (14635)
Mieszkanie 4 pokojowe. Nowogrodzka 12. (14628)

POŻYCZKI
Pożyczki (14635) długoterminowe, amortyzacyjne udzielamy. Of. „Par” Poznań pod „56,90”.
Kto (14587) pożyczki 3000 zł. na I hipotekę, za procent dam wolne mieszkanie. Adres wskaże Dziennik Bydg. (14641)

Nowoczesne dziecko.

Skład kolonjalny dobrze zaprowadzony sprzedam. Adres wskaże Dz. Bydg. (14595)
Zakład (14571) fryzjerski damsko-męski, pewna egzystencja, 800 zł. Wiadomość w Dzien.
Sprzedam (9270) salon stylowy, garnitur klubowy, 2 dębowe sypialnie. Gdańska 21, m. 1.
Szafa do rzeczy i bielizny tanio na sprzedaż. Dolina 8 m. 7. (14581)
2 kanapy sprzedam. Długosza 11, m. 2. (14596)

KUPNA
Wille z ogrodem kupię przy 25.000 wpłaty. Oferty filja Dzien. pod „Willa”. (8863)
LEKCJE
Kursy (14585) handlowe, także listownie Marszałka Focha 10, m. 8.
DZIERŻAWY
Ubikacje na stolarnię 30-40 km. Oferty do Dziennika „Ubikacje”. (14629)
Lokale na biura lub t. p. do wynajęcia. Ul. Długa 32. (14633)

Poszukuję ekspedjentki, lub panienci która ma zdolność do składu obuwia. Oferty pod „Obuwie”. (14605)
Fryzjerkę poszukuję Salon Ronowicza, Gdańska 91. (14590)
Gospodyni (14568) kucharka, tylko pierwszorzędna siła potrzebna natychmiast. Jankowiak, Hotel Lengning, Długa 37.
Uczeń gastronomiczny poszukiwany. Hotel Gelhorn, ul. Dworcowa 87. (14634)
Służąca potrzebna. Ul. Gdańska 60, właściciel domu. (14632)

MIESZKANIA
Mieszkanie 2 pokojowego z kuchnią poszukuję możliwie wprost od gospodarza. Oferty do Dzien. Bydg. pod „Zet. 12.” (13787)
3-1 pokój z kuchnią zaraz. Bocianowo 49. (9262)
2 pokoje próżne możliwie kuchnia poszukuję młode małżeństwo. Of. „W. W.” filja Dzien. (9264)

POKOJE
Umeblowany pokój frontowy z oddzielnym wejściem dla 1-2 lepszych panów zaraz do wynajęcia. Długa 15, II p 14302
Pokój umeblowany frontowy z balkonem wynajmę. Nakielska 39, m. 5. (14210)
Pokój (14435) słoneczny z wszelkimi wygodami z utrzymaniem lub bez zaraz do wynajęcia. Sw. Florjana 3, m. 8.
Duży balkonowy pokój z oddzielnym wejściem do wynajęcia. Wileńska 6, mieszkanie 5. (9209)
Pokój umebl. Świecka 7. (9261)

Matka (przygrywa małemu Karolkowi: — No, Karolku, jak ci się podobają moje tony? Karolek (który obserwował z zajęciem nogi matki na pedałach): — Sądze, że dajesz za dużo gazu.